

Decizii
ale Comisiei Naționale
a Pieței Financiare

2

Compania „Energocom”
a fost desemnată drept
furnizor central de energie
electrică

3

Monitor al pieței financiare

Market

<http://www.capital.market.md> Nr.45 (717)
Miercuri, 8 noiembrie 2017

Pret: 7 lei

Buletin al CNPF,
semestrul I, 2017

4

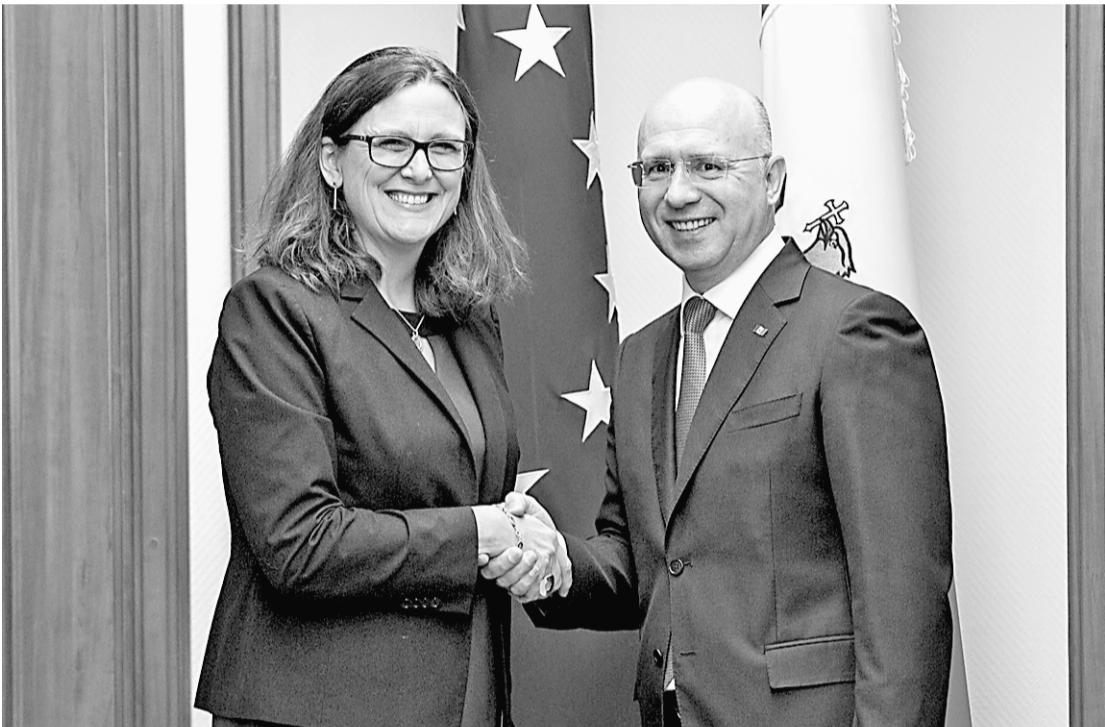
Comisarul European pentru Comerț: DCFTA este un instrument eficient de dezvoltare a exporturilor Moldovei

Acordul privind crearea Zonei de Liber Schimb Aprofundat și Cuprinsător (DCFTA) rămâne un instrument eficient de dezvoltare a exporturilor produselor moldovenești în Uniunea Europeană, precum și un instrument de îmbunătățire a climatului investițional și de afaceri în țară, consideră Comisarul European pentru Comerț, Cecilia Malmstrom.

Potrivit agenției INFOTAG, marți, în cadrul unei conferințe de presă după întrevederea cu prim-ministrul Pavel Filip, ea a spus că “trei ani de punere în aplicare a prevederilor DCFTA au permis întărirea semnificativă a relațiilor economice dintre Moldova și UE, care a devenit principalul partener comercial al țării. Uniunii Europene îi revin 2/3 din volumul total al exporturilor moldovenești, iar acest indicator arată o tendință constantă de creștere”.

Potrivit oficialului european, “producătorii moldoveni au acces la una dintre cele mai mari piețe din lume, cu reguli clare de a face afaceri, cu un nivel scăzut de birocratie, cu principii înalte de concurență loială, cu oportunități avanțajoase pentru producători și furnizorii de servicii. Datorită acestui fapt, mulți agenți economici din Moldova au simțit deja beneficiile de a lucra cu Uniunea Europeană, cum ar fi producătorii de sucuri și conserve din fructe și legume, cărora cotă de export a crescut cu 25%. De la semnarea Acordului, exportul de vinuri a crescut aproape dublu (+96%)”.

“Uniunea Europeană este dispusă să sprijine în continuare Republica Moldova în implementarea DCFTA.

Am discutat cu premierul Pavel Filip aspecte importante precum reforma Serviciului Vamal, sporirea siguranței alimentare, transparența mediului de afaceri și îmbunătățirea climatului investițional. Relațiile RM-UE se întăresc în permanență, iar această tendință va continua și în viitor”, a menționat Malmstrom.

Întrebătorul despre termenul de acordare a asistenței macrofinanciare din partea UE, ea a spus că “primirea tranșei este direct legată de îndeplinirea anumitor condiții de către Moldova, în special a celor coordonate cu FMI”.

“Din câte știu, negocierile Guvernului cu reprezentanții Fondului se

desfășoară cu succes. Această tranșă este, de asemenea, legată de îndeplinirea recomandărilor Comisiei de la Venetia privind trecerea la sistemul electoral mixt. Ne exprimăm speranța că aceste condiții vor fi îndeplinite și Moldova va primi prima parte a asistenței în timp util”, a spus Comisarul European.

Premierul a spus că vizita ei la Chișinău este o nouă etapă în dezvoltarea relațiilor comerciale dintre Moldova și UE.

“Urmează să dezvoltăm în continuare proiecte comune, în special în domeniul agriculturii și dezvoltării climatului investițional. Guvernul a trimis deja o cerere oficială partene-

rilor europeni de a majora cotele pentru exportul de cereale și sămbouroase, deoarece în aceste domenii producătorii moldoveni au un potențial mare și încă neexploitat”, a spus Filip.

Potrivit lui, “un subiect important al discuțiilor a fost și creșterea comerțului regiunii transnistrene cu UE.

“Aici au fost înregistrate progrese semnificative, iar indicatorii din stânga Nistrului privind exportul de mărfuri în Uniunea Europeană se apropie deja de indicatorii din dreapta Nistrului. Avantajele DCFTA și accesul larg pe piețele UE creează oportunități unice pentru dezvoltarea economică a Moldovei”, susține Pavel Filip.

Stimați colegi și participanți profesioniști ai pieței financiare nebancare!

Vă adresăm cordiale felicitări, urări de sănătate și prosperitate cu prilejul aniversării Comisiei Naționale a Pieței Financiare.

Apreciem înalt abnegația cu care vă dăruți întru consolidarea și modernizarea pieței financiare nebancare, realizarea obiectivelor Comisiei Naționale a Pieței Financiare, contribuind în acest mod la consolidarea economică a statului.

Vă dorim noi realizări profesionale, pace și liniște în suflete, armonie și bunăstare în familiile Domniilor voastre.

Cu respect și recunoștință,

Consiliul de Administrație al Comisiei Naționale a Pieței Financiare

Stimați membri ai Consiliului de Administrație și ai Comisiei Naționale a Pieței Financiare!

Redacția ziarului “Capital Market” se alătură felicitărilor adresate Dvs, cu prilejul zilei constituiri Comisiei Naționale a Pieței Financiare.

Fiind organul oficial de presă al CNPF, publicația noastră se află zilnic în contact cu subdiviziunile Comisiei și depune toate eforturile pentru a reflecta obiectiv și operativ evenimentele ce au loc pe piața finanțiară a Republicii Moldova.

Sperăm că ne putem considera cu adevărat colegi și parteneri.

Vă adresăm sincere urări de sănătate, prosperitate, bunăstare, vă dorim noi realizări și împliniri în plan profesional.

Felicitări, stimați colegi!

Cu respect,

colectivul redacției “Capital Market”

Curs valutar
8.11.2017

Valuta	Rata	Cursul
USD	1	17.3182
EUR	1	20.1489
UAH	1	0.6452
RON	1	4.3825
RUB	1	0.3000

CAPITAL Market

ÎN ATENȚIA SOCIETĂȚILOR PE ACȚIUNI!

Recepționarea anunțurilor și rapoartelor anuale se efectuează la adresa:
ziarulcm@gmail.com
tel.: 022 22-12-87;
fax: 022 22-05-03

Spre atenția cititorilor!

Ziarul „Capital Market” poate fi procurat în următoarele ghișee răionale ale „MOLDPRESA”

Bălți: №132; 133; 156

Comrat: №169

Cahul: №170

Orhei: №150

Hîncești: №161

Soroca: №223

În afară de aceasta, oricare număr al ziarului sau copia acestuia pot fi procurate la sediul redacției „Capital Market” pe adresa: mun. Chișinău, str. V. Alecsandri, 115.

Rechizitele bancare ale Fondui de compensare a investitorilor, deschis în conformitate cu prevederile Regulamentului privind Fondu de compensare a investitorilor, aprobat prin Hotărârea Comisiei Naționale a Pieței Financiare nr. 32/2 din 16.06.2014:

**Comisia Națională
a Pieței Financiare**

Cod fiscal: 1007601001293,
BC „Victoriabank” SA
Filiala nr. 11 Chișinău
Codul băncii:
VICBMD2X883;
Cont bancar: 225181145.

Decizii ale Comisiei Naționale a Pieței Financiare

La 6 noiembrie 2017 a avut loc ședința Consiliului de administrație al Comisiei Naționale a Pieței Financiare.

Luând act de rezultatele controlului tematic al respectării de către CA „DONARIS VIENNA INSURANCE GROUP” SA a legislației privind nivelul marjelor de solvabilitate și al coefficientului de lichiditate ale asigurătorului, activelor admise spre acoperirea fondului asigurațiilor la situația din 31.12.2016, precum și respectarea de către asigurător a legislației privind achitarea retribuțiilor intermediarilor în asigurări și propriilor reglementări privind cheltuielile de achiziție la situația din 30.06.2017, Consiliul de administrație a hotărât să prescrie companiei nominalizate respectarea necondiționată a prevederilor legale, precum și întreprinderea unor acțiuni aferente remedierii neregulilor elucidate în actul de control, să aplice CA „DONARIS VIENNA INSURANCE GROUP” SA amendă, inițiuind procedura de tragere la răspundere contravențională a persoanei cu funcție de răspundere a societății date, obligând CA „DONARIS VIENNA INSURANCE GROUP” SA să informeze în termen de o lună Comisia Națională a Pieței Financiare despre executarea prevederilor hotărârii, cu anexarea documentelor confirmative.

Urmare a examinării cererilor depuse, Consiliul de administrație a acceptat reperfectarea licențelor Companiilor de Asigurări „DONARIS VIENNA INSURANCE GROUP” SA și „KLASSIKA ASIGURARI” SA eliberată pe termen nelimitat pentru dreptul de a desfășura activitate în domeniul asigurărilor (asigurări generale), prin substituirea anexelor la licențe cu includerea și excluderea, după caz, a adreselor de desfășurare a activității licențiate.

Concomitent, a fost admisă reperfectarea licenței Brokerului de Asigurare „PLUS ASIG” SRL eliberată pentru dreptul de a desfășura activitate de intermediere în asigurări, prin modificarea adresei juridice și adresei de desfășurare a activității licențiate.

Examinând materialele prezentate, Consiliul de administrație a aprobat prospectul ofertei de prelucrare benevolă, inițiată de ofertanții SRL „BIONICA MARC” și Compania „WEST CIRCLE LIMITED”, obiectul căreia îl constituie procurarea a 15.450 acțiuni ordinare nominative emise de întreprinderea Mixtă Fabrica de Vinuri „Vinăria-Bardar” SA la

prețul de 75,0 lei per acțiune, cu un termen de acțiune de 20 de zile din data anunțării.

Având ca temei legislația de profil în vigoare, precum și hotărârea Judecătoriei Hâncești din 30.01.2017, Consiliul de administrație al Comisiei Naționale a Pieței Financiare a aprobat înregistrarea în Registrul de stat al valorilor mobiliare:

- acțiunile plasate la înființarea Societății pe acțiuni „AGROLAPPROM” în sumă de 10000 lei în număr de 1000 acțiuni ordinare nominative cu VN de 10 lei.

- valorile mobiliare conform dării de seamă privind rezultatele emisiunii suplimentare de acțiuni ale SA „AGROLAPPROM” în sumă de 10000 lei, în număr de 1000 acțiuni ordinare nominative, cu VN de 10 lei, din contul mijloacelor bănești.

De asemenea, s-a acceptat:

- înregistrarea în Registrul de stat al valorilor mobiliare a acțiunilor plasate la înființarea Societății pe acțiuni „INVESTIȚII & TEHNOLOGII” în sumă de 20000 lei în număr de 1000 acțiuni ordinare nominative cu VN de 20 lei din contul mijloacelor bănești.

- excluderea și anularea valorilor mobiliare emise anterior de societățile pe acțiuni „AMBALAJ-BULBOACA” (233978 acțiuni ordinare nominative), „UTILAJCOM” (603785 acțiuni ordinare nominative) și „AVION-L. V.” (2304954 acțiuni ordinare nominative) – ca rezultat al reorganizării prin transformare în societăți cu răspundere limitată.

Dat fiindcă în urma monitorizării rapoartelor specifice trimestriale s-a constatat că unele organizații de microfinanțare nu au prezentat rapoartele specifice pentru trimestrul III 2017, Consiliul de administrație a hotărât să prescrie administratorilor lor să prezinte Comisiei Naționale a Pieței Financiare rapoartele specifice pentru trimestrul III 2017 în termen de 15 zile lucrătoare din data intrării în vigoare a hotărârii, avertizându-i că, în cazul ignorării prescripțiilor rezoluției, vor fi suspendate operațiunile la conturile bancare ale acestor organizații restante.

Luând act de cerere privind retragerea licenței și depunerea benevolă a acesteia, Consiliul de administrație a hotărât să retragă licența AEI „OLĂNEȘTI”, eliberată pe termen nelimitat pentru desfășurarea activității de asociație de economii și împrumut de categoria A.

Rubrică pregătită de Boris Erușevschi

Parlamentul a adoptat în prima lectură proiectul de lege cu privire la auditul situațiilor financiare, care va înlocui legea cu privire la activitatea de audit

Noua lege stabilește baza legală pentru organizarea auditului de către subiecții auditului, reglementează exercitarea profesiei auditorului, precum și cerințele specifice auditului entităților de interes public.

După cum a anunțat anterior agenția InfoMarket, proiectul de lege are drept scop îmbunătățirea reglementării și supravegherii sectorului auditului din Moldova, creșterea cerințelor față de participantii profesioniști ai pieței, îmbunătățirea calității auditului rapoartelor financiare, inclusiv auditului companiilor mari și subiecților de interes public. Aceasta va înlocui legea în vigoare privind activitatea de audit.

Potrivit proiectului de lege, sunt introduse noi cerințe în domeniul competenței profesionale. Astfel, vor putea profesa acest gen de activitate deținătorii certificatului de calificare, după susținerea unui examen în acest sens. O nouitate este că accesul la examen va fi posibil numai după o stagiere de 2 ani, dar și a unui stagiu de 3 ani de activitate în domeniile economic sau juridic.

Documentul precizează cerințele profesionale față de auditori (etica, integritatea, independența, confidențialitatea datelor, secretul profesional), introduce cerința pri-

vind controlul calității auditului și efectuarea controlului intern. Este prevăzută excluderea auditului din lista genurilor licențiate de activitate și sunt descrise regulile de înregistrare a auditorilor, societăților de audit și antreprenorilor auditori individuali. Astfel, toți participanții pieței de audit se vor înregistra în registrele de stat de profil, care vor fi publice și actualizate lunar.

În registrul de stat al auditorilor se vor putea înregistra toți auditorii care au certificat de calificare, documente privind pregătirea profesională, informații despre compania de audit în care solicitantul prestează servicii de audit, confirmarea privind înregistrarea în calitate de auditor în străinătate. Înregistrarea va fi făcută o singură data, iar plata va fi de 0,1 din mărimea salariului mediu pe țară. În registrul de stat al organizațiilor de audit vor fi înregistrate persoanele juridice și antreprenorii individuali care practică activitatea de audit. Compania va fi înregistrată numai dacă cel puțin 50% din capitalul

său social aparține auditorului și sau companiei de audit (rezident sau nerezident), iar conducătorul și cea mai mare parte a structurii executive trebuie să fie auditori.

În premieră este introdusă cerința de confirmare a proprietății sau arendei oficiului pentru companiile de audit. Costul înregistrării companiilor de audit va fi de 0,2 din mărimea salariului mediu pe țară. Toate companiile de audit care activează în țară se vor putea folosi de licențele pentru activitatea de audit până la expirarea termenului de valabilitate. De asemenea, este prevăzută reformarea consiliului pentru supravegherea activității de audit și schimbarea formei de finanțare a acestuia. Proiectul de lege despre auditul rapoartelor financiare a fost elaborat în scopul îndeplinirii angajamentelor asumate în cadrul Acordului de asociere cu UE pentru armonizarea legislației naționale cu Directiva europeană 2006/43/EC privind auditul obligatoriu al rapoartelor anuale și consolidate. Documentul urmează să intre în vigoare de la 1 ianuarie 2018, dar pentru multe componente ale sale este prevăzută perioadă de tranziție.

InfoMarket

Majoritatea deputaților au susținut ideea păstrării pe etichetă a informației privind data fabricării produselor, dar președintele Parlamentului a retras proiectul

După ce majoritatea deputaților prezenți la ședința plenară au susținut amendamentul deputatului fraționii Partidului Liberal Democrat din Moldova, Tudor Deliu, privind păstrarea datei de fabricare pe eticheta produselor alimentare, împreună cu data de expirare, președintele Andrian Candu a retras proiectul de Lege privind informarea consumatorilor cu privire la produsele alimentare, până la finalizarea consultărilor finale cu Guvernul.

El a subliniat, de asemenea, că decizia sprijinită de deputați de a păstra data de fabricare pe eticheta produselor alimentare, încalcă Directiva europeană și este contrară poziției Guvernului, Asociației Naționale a Producătorilor de Lapte, Patronatului Întreprinderilor de prelucrare a cărnii, Asociației businessului european.

După cum a scris anterior Agenția InfoMarket, Guvernul și Parlamentul Republicii Moldova o perioadă îndelungată nu reușesc să găsească un compromis cu privire la versiunea finală a Legii privind informarea consumatorilor cu privire la produsele alimentare. Autoritățile nu pot decide dacă este necesar de indicat pe produsele importate informația privind data de fabricare sau termenul de valabilitate. Astfel, mulți parlamentari insistă asupra obligării importatorilor de a plasa pe produsele alimentare importate nu numai data de expirare, așa cum sugerează Guvernul, ci și informații privind data fabricației, care vor fi utile consumatorilor.

În același timp, Cabinetul de Miniștri consideră că acest lucru va conduce la o creștere a costurilor și la scumpirea produselor importate, deoarece în prezent se indică data de expirare, însă nu există o dată de fabricare și nimănui nu va face exceptii pentru Republica Moldova. În același timp, unii deputați insistă că data de fabricație trebuie să fie indicată, dacă nu pe ambalajul principal, cel puțin pe autocolant cu informații suplimentare în limba de stat, care nu va necesita cheltuieli mari.

În Moldova, a fost creată o bază legislativă pentru dezvoltarea antreprenoriatului social și crearea întreprinderilor sociale

Aceasta prevăd modificările Legii cu privire la antreprenoriat și întreprinderi, adoptate de Parlament în a doua lectură. Documentul prevede că antreprenoriatul social este unul dintre tipurile de activități comerciale, al căror scop principal este de a rezolva problemele sociale de interes pentru societate.

Activități în domeniul antreprenoriatului social vor putea efectua și organizații non-profit (asociații, fundații, instituții private) după primirea statutului de întreprindere socială sau întreprindere de integrare socială. Activitățile din domeniul antreprenoriatului social ar trebui să vizeze îmbunătățirea condițiilor de viață și oferirea de oportunități pentru persoanele din segmentele vulnerabile ale populației prin consolidarea coezunii economice și sociale, inclusiv la nivelul comunităților locale, promovarea ocupării forței de muncă, dezvoltarea serviciilor sociale în beneficiul societății, extinderea integrării sociale.

Statutul unei întreprinderi sociale se va acorda societăților cu răspundere limitată și cooperativelor de producție create de asociații publice, fundații sau instituții private, dacă investesc cel puțin 90% din profituri pentru a atinge obiectivele stabilite de interes general, social sau comunitar.

Modificările adoptate prevăd crearea pe lângă Ministerul Economiei și Infrastructurii a Comisiei Naționale pentru antreprenoriat social, care va elabora studii și rapoarte în domeniul antreprenoriatului social, va participa la elaborarea politicilor și reglementărilor în domeniul antreprenoriatului social de stat, va promova propunerile pentru îmbunătățirea mediului de dezvoltare a antreprenoriatului social, va desemna, certifica sau revoca statutul întreprinderii sociale sau întreprinderii de integrare socială. Proiectul de lege prevede măsuri de sprijinire și promovare a antreprenoriatului social, inclusiv stimulente fiscale, ajutor de stat etc.

Numărul structurilor de stat care efectuează controlul asupra activității de întreprinzător va fi redus de la 70 la 13

Potrivit Ministerului Economiei și Infrastructurii, Guvernul a revizuit cadrul normativ privind reglementarea controlului de stat și a instituției și un nou sistem instituțional de control, în vederea atingerii unei eficiente maxime a acestui instrument – controlul de stat, pentru a micșora presiunea asupra mediului de afaceri și asigura protecția consumatorului.

Obiectivul de reducere a poverii asupra agentilor economici, în special prin scăderea numărului de controale, dar și prin asigurarea proporționalității acestora, este stabilit și în Strategia reformei cadrului de reglementare a activității de întreprinzător pentru anii 2013–2020, aprobată de Guvern. Astfel, în termen de până la 5 zile lucrătoare de la publicarea acestor hotărâri, vor fi create comisii de reorganizare a acestor instituții, iar în termen de până la 2 luni și 7 zile va fi asigurată, prin intermediul comisiei de reorganizare, fuziunea, crearea și transmiterea patrimoniului acestora, de asemenea, crearea structurii noi interne, statele de personal pentru fiecare dintre acestea și prezentat Guvernului spre aprobare Regulamentul privind organizarea și funcționarea autorităților.

Dintre principalele reorganizări menționate, Agenția pentru Protecția Consumatorilor și schimbă denumirea în „Agenția pentru Protecția Consumatorilor și Supravegherea Pieței”. A fost creată Agenția pentru Supraveghere Tehnică și Institutul pentru Protecția Mediului. Printre celelalte organe cu funcții de control se regăsesc, Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor, Agenția Națională pentru Sănătate Publică, Agenția Națională de Asigurare a Calității în Învățământul Profesional, Agenția Națională Transport Auto, Autoritatea Aeronautică Civilă, Agenția Navală, Inspectoratul de Stat al Muncii, Serviciul Vamal, Serviciul Fiscal de Stat și Centrul Național pentru Protecția Datelor cu Caracter Personal.

InfoMarket

Compania „Energocom” a fost desemnată drept furnizor central de energie electrică

Societatea pe acțiuni „Energocom” a fost desemnată în calitate de furnizor central de energie electrică până la 1 ianuarie 2021, potrivit unei hotărâri aprobată de Executiv. Respectiva hotărâre a Guvernului urmează să intre în vigoare la 25 martie 2018, după ce vor fi create toate regulile și procedurile interne necesare, a precizat vicepremierul Octavian Calmîc, ministru al Economiei și Infrastructurii.

Conform documentului, societatea pe acțiuni „Energocom” va începe activitatea în calitate de furnizor central de energie electrică la 1 aprilie 2018.

Potrivit lui Calmîc, documentul „vine să pună în aplicare două legi adoptate anterior de către Parlament. Este vorba de Legea nr. 10 din 26 februarie 2016 privind promovarea utilizării energiei din surse regenerabile și Legea nr. 107 din 27 mai 2016 cu privire la energia electrică. Prin această acțiune va fi realizat și angajamentul fixat în Acordul de Asociere cu UE privind crearea acestui furnizor central de energie electrică”.

Vicepremierul Calmîc a menționat că proiectul a fost avizat și consultat, inclusiv de comunitatea energetică.

Principala prevedere a proiectului constă în numirea SA „Energocom” în calitate de furnizor central de energie electrică, care va avea atribuții de bază precum achiziționarea de la producători a energiei electrice și a celei obținute din surse regenerabile, la tarifele aprobate de Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică (ANRE).

Potrivit notei informative atașate la proiect, printre altele, furnizorul i se impun următoarele atribuții de bază:

- achiziționarea de la producătorii eligibili și întregii cantități de energie electrică livrată în rețelele electrice, la prețurile stabilite în condițiile Legii privind promovarea utilizării energiei din surse regenerabile;

- achiziționarea de la producătorii de energie electrică din surse regenerabile, care au beneficiar de schema de suport, instituită în legea energiei regenerabile, a întregii cantități de energie electrică livrată în rețelele electrice, la tarifele aprobate de ANRE;

- achiziționarea întregii cantități de energie electrică livrată în rețelele de către centralele electrice de termoficare în regim de cogenerare, care livrează energie termică în sistemul centralizat de alimentare cu energie termică, la tarifele aprobate de ANRE;

- colectarea de la producătorii de la care achiziționează energie electrică și prezentarea operatorului sistemului de transport și/sau operatorilor sistemelor de distribuție a informației cu privire la progrona livrării în rețelele electrice a cantității de energie electrică produsă de producătorii cu care are încheiat contracte de achiziționare a energiei electrice, în conformitate cu Regulile pieței energiei electrice, aprobate de ANRE;

- determinarea prețurilor medii lunare de achiziționare a energiei

electrice de la producătorii de energie din surse regenerabile și de la centralele electrice de termoficare în regim de cogenerare și prezentarea ANRE a informației respective;

- vânzarea întregii cantități de energie electrică, achiziționată de la producătorii de energie din surse regenerabile și de la centralele electrice de termoficare în regim de cogenerare, tuturor furnizorilor și consumatorilor eligibili de energie electrică, care își desfășoară activitatea pe piața internă a energiei electrice, în funcție de cotele lor deținute pe piață și la prețurile reglementate, aprobate de ANRE.

Documentul mai precizează că „Energocom” va desfășura o activitate cu caracter de monopol, care va fi integral reglementată de ANRE. Tariful perceput de furnizor va fi stabilit de ANRE, în baza costurilor justificate și recunoscute de reglementator și nu în mod concurențial. ANRE deja a elaborat și supus consultărilor publice proiectul Metodologiei de calculare, de aprobare și de aplicare a prețurilor reglementate pentru energia electrică furnizată de furnizorul central de energie electrică și Analiza preliminară a impactului de reglementare.

Pe de altă parte, instituirea unui furnizor central de energie electrică are la bază și asumarea obligației Republicii Moldova față de Comunitatea Energetică, privind realizarea, până în anul 2020, a unei ponderi a energiei din surse regenerabile în consumul final brut de energie de cel puțin 17%, care ulterior a fost transpusă și în Legea privind promovarea utilizării energiei regenerabile.

Potrivit experților, în 2009 dependența R. Moldova de sursele energetice de import (gaze, cărburi) era de 97,2%. În 2014, această dependență s-a redus până la 87,8%. În mare majoritate (circa 90%), schimbarea se datorează trecerii la energia din biomasă. Țara noastră înregistrează progrese și în sectorul energiei electrice din surse regenerabile. De exemplu, în anul 2013, 100 mii kW/oră energie electrică erau injectate în rețea (din surse regenerabile), iar în 2015 cifra a ajuns la 1 mln. 200 kW/oră.

Așadar, subiectul energiei regenerabile nu poate fi limitat doar la economiile de bani, care sunt desigur un argument forte. Factorul cel mai important este, însă, sporirea securității energetice a R. Moldova, dezvoltarea economiei. În prezent, energia regenerabilă creează cele mai multe locuri de muncă: la linii de producere a biocombustibililor, la companii de producere/asamblare a centralelor termice pe biomasă, la tehnologiile de producere/asamblare a liniilor de brichetare și peletizare, mașini de tocăt biomasă sau balotiere, la plantațiile de arbori și arbuști energetici și, nu în ultimul rând, la mențenanța centralelor termice pe biomasă.

Potrivit contractelor semnate între „Energocom” și furnizori în anul trecut, energia electrică a fost livrată în perioada 1 aprilie 2016 – 31 martie 2017 la un preț de 48,995 dolari SUA pentru megawatt/oră,

Lilia ALCAZĂ

Telefonul de încredere

Telefonul de încredere a fost creat în scopul conlucrării mai eficiente cu societatea civilă în direcția prevenirii cauzelor de abuz în serviciu comise anterior sau în prezent de către angajații Comisiei Naționale a Pieței Financiare, precum și de către participanții profesioniști la piața valorilor mobiliare, la piața asigurărilor și sectorul plasamente colective și microfinanțare. Examinarea mesajelor și luarea măsurilor, în conformitate cu Legislația Republicii Moldova, sunt garantate.

Telefonul de încredere: (+373 22) 859-405. E-mail: info@cnpf.md

Guvernul Moldovei a aprobat amendamente la Legea cu privire la depozitarul unic al valorilor mobiliare

Printre altele, amendamentele stipulează că cheltuielile de verificare a registrelor deținătorilor de valori mobiliare efectuate de Comisia Națională a Pieței Financiare (CNPF) sunt compensate de către emitenții de titluri de valori proporțional cu numărul de acționari, în conformitate cu bugetul și cheltuielile de verificare pentru un acționar stabilit de CNPF. Se prevede că CNPF aproba bugetul pentru a efectua procedura de verificare a registrelor deținătorilor de valori mobiliare, stabilind costurile de verificare pentru fiecare acționar.

Este stipulat că emitentul de valori mobiliare este obligat să plătească pentru aceste cheltuieli în termen de 30 de zile calendaristice de la primirea notificării CNPF cu privire la finalizarea procedurii de verificare a registrelui deținătorilor de valori mobiliare. În același timp, la nivel guvernamental, CNPF și Ministerul Finanțelor au poziții diferite în ce privește sursa de finanțare a acestor proceduri de verificare.

Astfel, președintele CNPF, Valeriu Chițan, a menționat că această problemă rămâne mărul discordiei. Potrivit acestuia, costul aproximativ al acestor proceduri de verificare a registrelor deținătorilor de valori mobiliare este de 60-80 milioane lei care, potrivit legii, trebuie compensate.

Valeriu Chițan consideră că este normal ca, în cazul în care controalele sunt inițiate de stat, atunci statul trebuie să-și asume toate costurile. Potrivit recentelor modificării la bugetul de stat pentru anul 2017, sunt prevăzute cheltuieli în valoare de aproximativ 6,2 milioane lei pentru prima etapă a inspectoarelor ce vizează băncile și companiile de asigurări. Cu toate acestea, Ministerul Finanțelor vrea să modifice regulile de joc și să transfere costurile către emitenții, ceea ce va conduce la dispute și nu va fi susținut de FMI.

Președintele CNPF a spus că, în ciuda apelurilor repetate adresate Ministerului de Finanțe, nu a fost primit un răspuns la această întrebare. Valeriu Chițan a atras atenția Guvernului asupra faptului că, fără a garanta o linie financiară, este imposibil de lansat procesul de verificare a registrelor deținătorilor de valori mobiliare.

Potrivit lui, este necesar să fie deschis un cont separat, de prevăzut surse financiare, pentru început în valoare de 1 milion de lei. Se propune ca acești bani să fie primiți mai târziu de la emitenții, dar este un pas ambiguu, având în vedere că unele bănci și societăți de asigurări au acționari străini. Este necesar de găsit o soluție adecvată pentru această situație și să fie obținută aprobarea FMI.

La rândul său, premierul Pavel Filip a chemat funcționarii să nu se ascundă în spatele FMI și angajamentelor, menționând că Guvernul nu oferă decât opinii cu privire la inițiativa legislativă, iar colegii din Parlament vor discuta totul și vor găsi cele mai bune soluții, iar Cabinetul de Miniștri poate doar să le transmită mesajul.

Premierul consideră că nu este rezonabil ca statul să acopere costurile de verificare pentru băncile și companiile de asigurări, a căror profit în acest an a fost de 1,6 miliarde de lei. În opinia sa, trebuie de căutat resurse financiare în buget pentru a acoperi costurile relevante, când vine vorba de fonduri de investiții inexistente etc. și băncile, și companiile de asigurări care au profili mari, și-ar putea asuma cheltuielile, astfel încât să existe o abordare echitabilă.

Ministrul Finanțelor, Octavian Armașu, a menționat că, la prima etapă, mecanismul de verificare a registrelor deținătorilor de valori mobiliare se referă doar la bănci și societăți de asigurări, exprimându-și convingerea că aceștia au bani pentru a acoperi cheltuielile și nu trebuie să le pună pe umerii contribuabililor. „După experiența acestei prime etape vom vedea ce trebuie să facem pentru etapele ulterioare pentru alte societăți pe acțiuni”, a declarat șeful Ministerului Finanțelor, menționând că această abordare a instituției a fost discutată cu FMI.

La rândul său, președintele CNPF, Valeriu Chițan, a subliniat că Comisia nu protejează pe nimeni, în special sectorul bancar și companiile de asigurări, în același timp, atrasă încă o dată atenția asupra dificultății de a obține bani de la ei pe contul special.

InfoMarket

CAPITAL Market

Publicație bilingvă a CNPF

INDICE DE ABONAMENT:

Moldpres: 67770. Poșta Moldovei: PM21700

EDITOR: CAPITAL MARKET I.S.

Nr. de înregistrare: 1003600114204, 27 octombrie 2003

FONDATOR: COMISIA NAȚIONALĂ

A PIEȚEI FINANCIARE

CONSIILIU DE ADMINISTRAȚIE:

Președinte: Nina DOSCA,

Elena VASILACHE, Mihai DORUC,

Zoia TULBURE, Victor MARTÍNENCO.

REDACTOR-SEF:

Gheorghe TUDOREANU

Tel.: /373 22/ 229-445

REDACTOR:

Lilia ALCAZĂ

SPECIALIST RELAȚII PUBLICE:

Boris ERUŞEVSKI

Recepționarea anunțurilor și rapoartelor anuale: ziarcim@gmail.com

TEL.: /373 22/ 22-12-87, 22-77-58

FAX: /373 22/ 22-05-03

ADRESA REDACȚIEI:

Str. Vasile Alecsandri, 115

(Colț cu bd. Ștefan cel Mare)

Cod IBAN: MD69VI000022249111050MDL

BC “Victoriabank”, SA, fil.11, Chișinău,

BIC VICBMD2X883

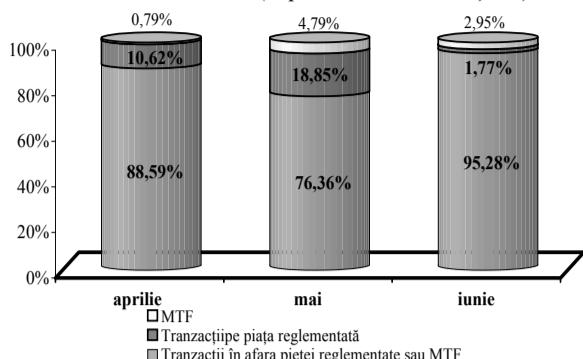
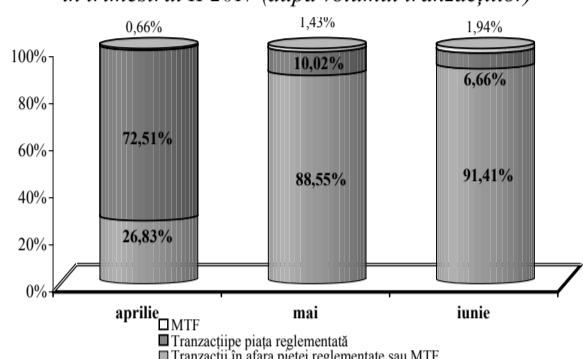
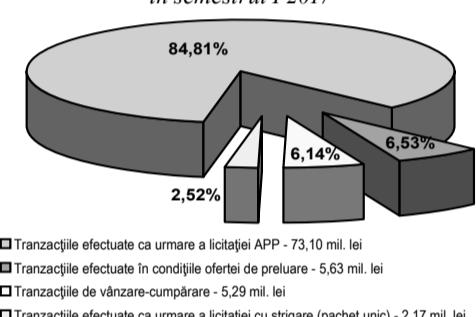
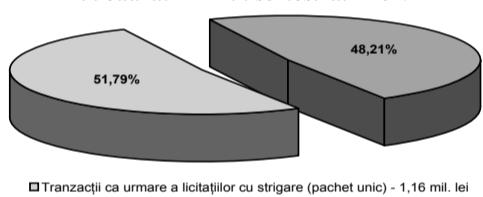
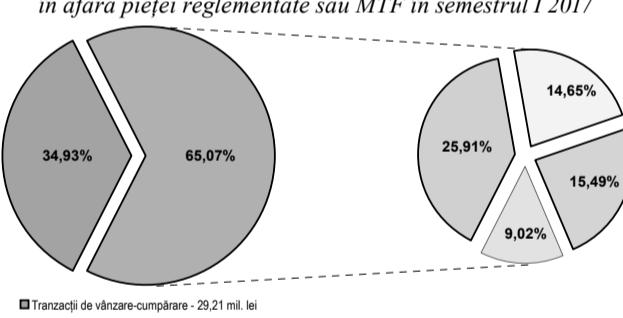
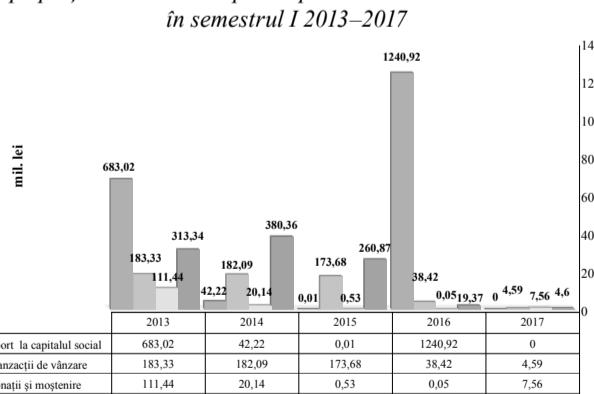
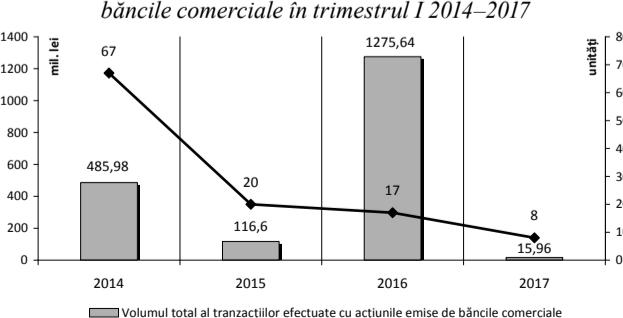
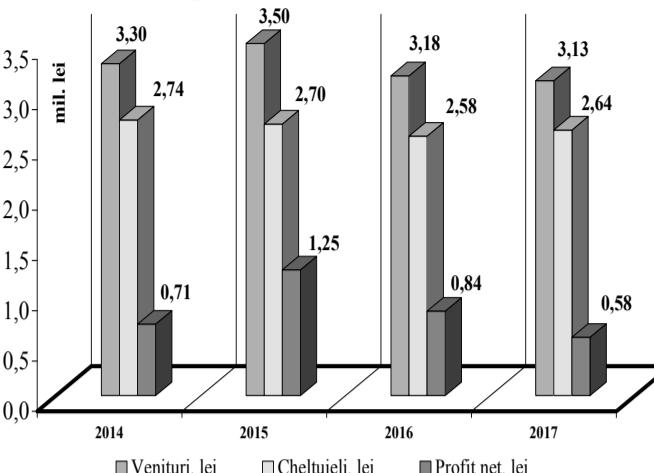
În ziua astăzi sunt folosite agenții Moldpres și InfoMarket.

Articolele marcate cu simbolul sunt reprezentă publicitate.

Orice articol publicat în "Capital Market" reflectă punctul de vedere ale semnatarii, care nu neapărat coincide cu cel al redacției. Republicarea textelor și imaginilor se permite doar cu acordul scris al publicației.

Tipar: Tipografia "Edit Tipar Grup" SRL

Diagrama nr. 7. Structura tranzacțiilor pe piața secundară în trimestrul II 2017 (după numărul tranzacțiilor)**Diagrama nr. 8. Structura tranzacțiilor pe piața secundară în trimestrul II 2017 (după volumul tranzacțiilor)****Diagrama nr. 9. Structura tranzacțiilor pe piața reglementată în semestrul I 2017****Diagrama nr. 10. Structura tranzacțiilor efectuate în cadrul MTF în semestrul I 2017****Diagrama nr. 11. Structura tranzacțiilor efectuate în afara pieței reglementate sau MTF în semestrul I 2017****Diagrama nr. 12. Structura tranzacțiilor efectuate pe piața secundară cu participarea investitorilor străini în semestrul I 2013–2017****Diagrama nr. 13. Structura tranzacțiilor cu acțiunile emise de băncile comerciale în trimestrul I 2014–2017****Diagrama nr. 14. Evoluția indicatorilor economici pentru semestrul I 2014–2017**

zitar central eliberată în temeiul Hotărârii CNPF nr. 25/3 din 15.05.2015.

La finele perioadei de raportare, capitalul propriu al DNVM a constituit 2,6 mil. lei, fiind înregistrată o creștere față de perioada similară a anului precedent cu 0,2 mil. lei.

2.3. SOCIETĂȚILE DE INVESTIȚII

La finele semestrului I 2017, au activat în baza licențelor pentru dreptul de a presta servicii pe piața de capital 16 societăți de investiții, inclusiv 8 bănci comerciale.

Pe parcursul semestrului I 2017, prin intermediul societăților de investiții nebancare au fost efectuate 459 tranzacții în valoare totală de 104,83 mil. lei, micșorându-se cu 197,08 mil. lei sau de 2,88 ori mai puțin față de volumul înregistrat în semestrul I 2016, dintre care: 363 tranzacții în valoare totală de 97,77 mil. lei au fost efectuate pe piață reglementată; 60 tranzacții în valoare de 2,19 mil. lei au fost înregistrate în cadrul Sistemului Multilateral de Tranzacționare (MTF) și, respectiv, 36 tranzacții în valoare de 4,87 mil. lei au fost efectuate în afara pieței reglementate și MTF.

Entitățile raportoare au respectat cerințele de licențiere privind normativul capitalului propriu minim stabilit de legislația în vigoare. Astfel, mărimea consolidată a capitalului propriu constituie 36,93 mil. lei, înregistrând o diminuare cu 3,77 mil. lei față de semestrul I 2016.

Pe parcursul trimestrului II 2017, prin intermediul societăților de investiții bancare, au fost înregistrate 17 tranzacții în volum de 0,29 mil. lei, micșorându-se față de volumul de 355,1 mil. lei înregistrat în trimestrul II 2016, dintre care: 9 tranzacții în valoare totală de 0,12 mil. lei au fost efectuate pe piață reglementată și, respectiv, 8 tranzacții în valoare de 0,17 mil. lei au fost înregistrate în cadrul MTF.

2.4. SOCIETĂȚILE DE REGISTRU

La finele semestrului I al anului 2017, pe piața de capital a Republicii Moldova, au prestat servicii de ținere a registrului deținătorilor de valori mobiliare 9 societăți de registru în baza autorizațiilor acordate de CNPF pentru dreptul de a desfășura activitatea profesionistă pe piața de capital, precum și 2 emitenți autorizați cu dreptul de a ține registrul deținătorilor valorilor mobiliare de sine stătător.

Conform prevederilor pct. 113 și pct. 115 din Regulamentul privind licențierea și autorizarea pe piața de capital, aprobat prin Hotărârea CNPF nr. 56/11 din 14.11.2014, cerințele obligatorii față de capitalul propriu minim pentru desfășurarea activității de ținere a registrului și fondul de garanție au fost respectate de toate societățile de registru.

În trimestrul II 2017, societățile de registru au înregistrat următoarele indicatori economici: venituri totale – 3,13 mil. lei sau cu 0,05 mil. lei mai puțin față de trimestrul II 2016, cheltuieli totale – 2,64 mil. lei înregistrând o creștere cu 0,06 mil. lei comparativ cu perioada similară a anului precedent și profitul net total – 0,58 mil. lei sau cu 0,26 mil. lei mai puțin față de trimestrul II 2016 (Diagrama nr. 14).

2.5. FONDurile DE INVESTIȚII

La finele semestrului I 2017 se aflau în procedură de lichidare foarte 9 fonduri de investiții și în procedură de lichidare beneficiile altă 8 fonduri de investiții.

Fondurile de investiții „MCI-Fond” SA, „Zodiac-Invest” SA, „Papirus-Invest” SA și „BSV-Invest” SA în continuare au distribuit mijloace bănești către acționari prin intermediul filialelor și reprezentanțelor BC „Enerbank” SA. De asemenea, continuă distribuirea mijloacelor bănești, inclusiv a mijloacelor bănești suplimentare către acționarii Fondului de Investiții „Viitorul Tânăr”, prin intermediul filialelor și reprezentanțelor BC „Moldindconbank” SA.

În conturile bancare ale fondurilor de investiții supuse lichidării în mod forțat sunt acumulate 23,5 mil. lei (inclusiv 22,35 mil. lei plasate la BC „Investprivatbank” SA), iar în conturile bancare ale fondurilor de investiții care se află în proces de lichidare din proprie inițiativă – 151,66 mil. lei (inclusiv 150,65 mil. lei plasate la BC „Investprivatbank” SA), rezultate din înstrâinarea pachetelor de acțiuni și părților sociale din portofoliile fondurilor de investiții, suma dividendelor neachitate și plasării acestor bani la conturile de depozit în băncile comerciale.

2.6. ADMINISTRATORII FIDUCIARI

La situația din 30.06.2017, în Registrul participanților profesioniști la piața financiară nebancară sunt înregistrați 7 administratori fiduciari ce se află în procedură de lichidare, unicul obiectiv fiind transmiterea în deținere reală a activelor clientilor (fondatorilor administranții).

Cu referire la companiile fiduciare „Compania Fiduciарă a Feroviarilor” SA, „Econ-Renaștere” SA și „BV Fiduciар Invest” SA, în perioada de gestiune s-a menținut în vigoare Hotărârea CNPF nr. 5/2 din 10.02.2017 „Cu privire la prescrierea executării de către unele companii fiduciare a hotărârilor Comisiei Naționale a Pieței Financiare”, potrivit căreia le-a fost prescris repetat asigurarea executării prescripțiilor CNPF emise prin hotărârile nr. 12/1 din 10.03.2015 „Cu privire la „Compania Fiduciарă a Feroviarilor”, nr. 12/2 din 10.03.2015 „Cu privire la retragerea licenței Companiei Fiduciare „Econ-Renaștere” SA și nr. 12/3 din 10.03.2015 „Cu privire la retragerea licenței Companiei Fiduciare „BV Fiduciар Invest” SA”.

Prin Hotărârea CNPF nr. 24/17 din 09.06.2017 „Cu privire la aprobația actului de reevaluare a părții sociale deținute de Compania Fiduciар „COLABORARE” în proces de lichidare, a fost aprobat actul de reevaluare a părții sociale deținute de companie în SRL „Maureza”. Astfel, în perioada de referință (la data de 23.05.2017) a fost organizată o licitație privind expunerea la vânzare a patrimoniului aflat în administrare fiduciарă a CF „COLABORARE” SA, dar din lipsa cererilor de participare această licitație nu a avut loc.

La situația din 30.06.2017, cei 7 administratori fiduciari gestioneză 416308 conturi fiduciare în valoare de 139,9 mil. lei, plasate în 626 societăți comerciale.

II. ACTIVITATEA PERSOANELOR LICENȚIATE ȘI AUTORIZATE PE PIATA DE CAPITAL

2.1. BURSA DE VALORI A MOLDOVEI

Bursa de Valori a Moldovei (BVM) a activat pe parcursul semestrului I 2017 în conformitate cu licența de operator de piață și a autorizației de piață reglementată, eliberată pe termen nelimitat în temeiul Hotărârii CNPF nr. 23/3 din 08.05.2015 și a autorizației de sistem multilateral de tranzacționare, eliberată pe termen nelimitat în temeiul Hotărârii CNPF nr. 60/8 din 13.11.2015.

La finele perioadei de raportare, mărimea capitalului propriu al BVM a constituit 4,00 mil. lei. Comparativ cu perioada similară a anului precedent, mărimea capitalului propriu a înregistrat o creștere cu 1,00 mil. lei sau 20,00%.

2.2. DEPOZITARUL NAȚIONAL DE VALORI MOBILIARE

Depozitarul Național de Valori Mobiliare (DNVM) în semestrul I 2017 a activat în conformitate cu licența de depo-

Tranzacții cu valori mobiliare ale emitentilor din Republica Moldova, pe piața reglementată sau MTF
(Perioada 30 octombrie - 3 noiembrie 2017)

Data tranzacției, ora	codul ISIN	Denumirea emitentului	Preț (lei)	Numărul de acțiuni (unități)	Volumul total al tranzacțiilor (lei)	Tipul tranzacției	Emisia	Ponderea VM tranzacționate în total emisie (%)	Valoarea nominală, lei
Piața reglementată									
31.10.17 13:01	MD14AGIB1008	BC "MOLDOVA-AGROINDBANK" SA	1300,00	100 100	130000,00 130000,00	Vinzare Cumparare	1037634	0,01	200,00
Total									
Sistemul multilateral de tranzacționare (MTF)									
30.10.17 12:44	MD14GEST1002	SA "GEST-CAPITAL"	1,35	38000 38000	51300,00 51300,00	LICITATIE CU STRIGARE PACHE	2866000	1,33	1,00
Total									

Statistica tranzacțiilor înregistrate pe piața reglementată în perioada 30.09.2017 - 04.10.2017

Data tranzacției	codul ISIN	Denumirea emitentului	valori mobiliare, un.	Prețul, lei	Volum, lei	Valoarea nominală, lei	Emisia	% din emisie	Tipul tranzacției
02.10.2017	MD14AGIB1008	BC "MOLDOVA-AGROINDBANK" SA	100	1150,00	115000,00	200	1037634	0,01	Cumparare vînzare
04.10.2017	MD14BACA1000	SA "ANGROBACANIE"	450	8,00	3600,00	15	444520	0,10	Cumparare vînzare
04.10.2017	MD14BACA1000	SA "ANGROBACANIE"	19550	8,00	156400,00	15	444520	4,40	Cumparare vînzare

Pozitii deschise pe piața reglementată și MTF la data de 8.11.2017

Cod ISIN	Denumirea emitentului	Cereri pentru cumpărare, un.	Prețul pentru unitate, lei	Oferte pentru vânzare, un.
Piața reglementată				
MD14AGIB100	BC "MOLDOVA-AGROINDBANK" SA	0,00	1064,02	36605,00
MD14AGIB100	BC "MOLDOVA-AGROINDBANK" SA	0,00	1054,71	389760,00
MD14OTIS100	Compania Internationala de Asigurari "ASITO" SA	0,00	11,09	3866669,00
MD14MOSI100	SA "MOLDASIG"	0,00	239,16	390245,00
MD14MOSI100	SA "MOLDASIG"	0,00	239,16	59855,00
MD14MOSI100	SA "MOLDASIG"	0,00	425,17	29900,00
MD14AING100	C.A. "ALLIANCE INSURANCE GROUP" S.A	0,00	1,46	18764420,00
MD14ASPA100	SA "ASPA"	0,00	37,65	97498,00
MD14MAGI100	SA "MAGISTRALA"	0,00	8,85	43689,00
MD14AING100	C.A. "ALLIANCE INSURACE GROUP" S.A	0,00	4,47	232485,00
MD14BFCM10	SA "BANCA DE FINANTE SI COMERT"	0,00	215,00	2635,00
MD14BFCM10	SA "BANCA DE FINANTE SI COMERT"	0,00	215,00	2635,00
MD14BFCM10	SA "BANCA DE FINANTE SI COMERT"	0,00	215,00	2635,00
MD14AGIB100	BC "MOLDOVA-AGROINDBANK" SA	0,00	1475,00	68,00
MD14AGIB100	BC "MOLDOVA-AGROINDBANK" SA	56,00	1200,00	0,00
MD14ENER100	BC "ENERGBANK" SA	0,00	1000,00	1,00
MD14EURB100	BC "EUROCREDITBANK"	0,00	10,00	20,00
MD14MBIS100	BC "MOBIASBANCA-Groupe Societe Generale" SA	494,00	90,00	0,00
MD14MICB100	BC "MOLDINDCONBANK" SA	0,00	72,00	3,00
MD14MICB100	BC "MOLDINDCONBANK" SA	0,00	92,00	275,00
MD14MICB100	BC "MOLDINDCONBANK" SA	500,00	50,00	0,00
MD14VCTB100	BC "VICTORIABANK" S.A.	0,00	42,00	8000,00
Sistemul multilateral de tranzacționare (MTF)				
MD14VING100	SA "CEPROSERVING"	0,00	159,70	347637,00
MD14NELI1003	SA "FABRICA DE CONFECTII "IONEL"	0,00	5,00	2635,00
MD14TIRP100	SA IM "TIREX PETROL"	0,00	20,00	50,00

Investițiile străine în zonele economice libere ar putea atinge cifra de 250 milioane de dolari SUA, în următorii doi ani

Ministerul Economiei și Infrastructurii se așteaptă la investiții de 250 milioane de dolari SUA în zonele economice libere din Republica Moldova, a declarat vicepremierul Octavian Calmîc, în cadrul unui interviu în exclusivitate pentru MOLDPRES.

"Cel mai atractiv instrument pentru investitori sunt zonele economice libere (ZEL). În Republica Moldova există șapte ZEL-uri, cea mai dezvoltată și ramificată fiind cea de la Bălți", a menționat ministrul. Oficialul a adăugat că Zona Economică Liberă de la Bălți are reprezentare geografică pe întreg teritoriul țării, inclusiv la Cahul, Căușeni, Strășeni și Orhei. În 2017 în această zonă au fost deschise trei platforme industriale noi, unde sunt încadrate circa 11 mii de persoane.

Octavian Calmîc a făcut referire în context la fabrica de producere a cablajelor pentru sectorul automotive, deschisă recent la Orhei, care până la sfârșitul anului trebuie să ajungă la un număr de angajați de 3 000 de persoane.

„Planificăm să atragem în această zonă în următorii doi ani investiții străine directe de până la 150 milioane de dolari. Prepondérant, în aceste zone sunt companii mari, cu renume, cei care au tradiții în a introduce anumite elemente de cultură industrială, lucruri care foarte mult lipsește în societatea noastră”, a afirmat vicepremierul Calmîc. El a adăugat că se încearcă astfel să fie crescută o nouă clasă de muncitori.

Recent Ministerul Economiei și Infrastructurii a lansat un program de subvenționare a locurilor de muncă. Guvernul este gata să investească 40 mii de lei pentru fiecare loc de muncă creat

de întreprinderile din ZEL-uri sau întreprinderile autohtone. Sunt doar trei criterii care trebuie să fie respectate, întreprinderea să creeze mai mult de 100 locuri de muncă, salariul să fie de cel puțin 75 la sută din salariul mediu pe economia națională, care în prezent este de 5600 de lei, și să nu aibă datorii la stat”, a subliniat vicepremierul Calmîc.

În alt context, oficialul a declarat că Republica Moldova dispune de mijloacele necesare pentru reabilitarea drumurilor naționale, însă „acordurile semnate în 2014 și 2015 cu companiile străine nu au fost respectate și toate contractele sunt compromise”. Se discută cu aceste companii „pentru a duce la bun sfârșit contractele”. „Noi avem în prezent resurse financiare, în jur de 300 milioane de euro, pentru drumurile naționale, finanțate de Banca Europeană pentru Reconstrucție și Dezvoltare și Banca Europeană de Investiții. Alte 80 milioane de dolari sunt acordate de Banca Mondială pentru reabilitarea drumurilor regionale”, a mai spus Calmîc. Ministrul Economiei și Infrastructurii a precizat că se insistă ca bugetul per total pentru reabilitarea drumurilor să atingă 5 miliarde de lei, de trei ori mai mult decât bugetul pentru anul 2017.

Republica Moldova și-a menținut poziția înaltă în clasamentul Băncii Mondiale privind mediul de afaceri

Republica Moldova și-a menținut locul 44 din 190 de țări, incluse în clasamentul Grupului Băncii Mondiale privind mediul de afaceri, cu un punctaj de 73 dintr-o sută, cu 0,20 peste nivelul din anul trecut, informează MOLDPRES cu referire la raportul "Doing Business 2018" lansat pe 31 octombrie.

Potrivit raportelor anterioare, Republica Moldova a urcat de pe locul 82 în anul 2013 pe 63 în 2014 și, respectiv, 52 în anul 2015, după care a urmat o ascensiune cu opt poziții în anul tre-

cut. Ridicarea calității serviciilor oferite de ghișeul unic, reducerea procedurilor la înregistrarea afacerilor, eliminarea cerințelor de înregistrare la fondul social și alte schimbări, au condus la îmbunătățirea mediului de afaceri, constată autorii raportului Băncii Mondiale.

În clasamentul Băncii Mondiale, Republica Moldova se situează imediat după Muntenegru și Serbia și devansează țări ca România, Italia, Armenia. Dintre țările ex-sovietice cea mai bună poziție a ocupat-o Georgia (locul 9), urmată de Estonia (12), Lituania (16), Letonia (19), Federația Rusă (35), Kazahstan (36), Belarus (38) care, de asemenea, au urcat câteva locuri în clasamentul din acest an. România este plasată pe locul 45, iar Ucraina ocupă poziția 76.

Cea mai bună poziție (20) Republica Moldova o ocupă la capitolul „înregistrarea proprietății” și, respectiv, locul 23 în ceea ce privește inițierea afacerilor. Raportul Băncii Mondiale placează Moldova pe locul 32 la capitolul „plata taxelor” și 33 la „protecția investitorilor minoritari”. Cea mai proastă notă continuă să o avem la capitolul „eliberarea permiselor de construcție”, unde ne clasăm pe poziția 165.

Raportul anual "Doing Business" al Grupului Băncii Mondiale analizează reglementările aplicate afacerilor într-o economie, inclusiv privind lansarea afacerii, obținerea unui credit, comerțul transfrontalier, plata impozitelor, precum și insolvența. Clasamentul agregat al mediului de afaceri se bazează pe scorurile pentru 11 domenii și include 190 de țări.

Cel mai atraktiv stat pentru a face afaceri, potrivit raportului Doing Business rămâne al doilea an consecutiv Noua Zeelandă, după care urmează Singapore. Cea de a treia țară cu cel mai potrivit climat pentru afaceri este Danemarca. În clasament urmează țări precum Coreea de Sud, Hong Kong, Statele Unite ale Americii, Suedia, Marea Britanie, Norvegia, Georgia și Suedia. Din top 10 au decăzut în acest an Macedonia și Taiwan.

C.F. „Colaborare” S.A. în proces de lichidare,

comunică că, în baza pct. 25 din Regulamentul privind vînzarea acțiunilor societăților pe acțiuni în condițiile art. II din Legea nr. 163-XVI din 13.07.2007 și a cotelor de participare ale societăților cu răspundere limitată din portofoliile fondurilor de investiții supuse lichidării, aprobat prin Hotărârea CNVM nr. 31/2 din 02.08.2002, în baza Hotărârii Comisiei Naționale a Pieței Financiare nr. 40/7 din 08.09.2017 se propune spre vînzare publicului larg partea socială deținută în ī.C.S. „Maureza” S.R.L.

PARTEA SOCIALĂ CARE SE PROPUNE SPRE VÎNZARE PERSOANELOR TERȚE:

Denumirea societății	Adresa	Capitalul social, lei	Cota (%) în capitalul social	Prețul de vînzare a părții sociale (lei)	Deținătorul nominal
ī.C.S. „Maureza” S.R.L.	mun. Chișinău, str. Ghiocelilor, 1	1515048	66,63	2079	C.F. „Colaborare” S.A.

Data petrecerii licitației: 05.12.2017, orele 11.00 (mun. Chișinău, bd. Ștefan cel Mare, 77 (încinta Comisiei Naționale a Pieței Financiare));

Doritorii de a procura partea socială respectivă vor prezenta administratorului din oficiu (vor înregistra la Comisia Națională a Pieței Financiare) pînă la 04.12.2017 orele 17.00:

- cererea de participare la licitație;
- actul care confirmă identitatea persoanei date;
- actul care confirmă depunerea acontului în contul bancar (mărimea acontului va constitui 10% din prețul părții sociale licitate).

C.F. „Colaborare” S.A.: mun. Chișinău, bd. Ștefan cel Mare, 77, bir. 40, tel 022859524, rechizite bancale: B.C. „COMERȚBANK” S.A., codul băncii CMTBMD2X, IBAN MD80CM000222434982000121, codul fiscal 1002600041088.

S.A. “Cartea din Strășeni”

informează, că în data de 02.11.2017 a avut loc adunarea generală extraordinară a acționarilor pe adresa str. Ștefan cel Mare, nr. 3, s. Lozova, r-l Strășeni. La Adunare au participat acționari care reprezentau 30109 de acțiuni, ceea ce constituie 94,63% din numărul total al acțiunilor cu drept de vot.

La Adunare s-a aprobat majorarea capitalului social al S.A. “Cartea din Strășeni” cu 94500 lei, prin plasarea a 18900 de acțiuni ordinare nominative de clasa I ale emisiunii suplimentare închise, acțiunile din emisiunea suplimentară vor fi achitate cu mijloace bănești sau prin convertirea datorilor Societății față de acționari (creditori), prețul de plasare al unei acțiuni este de 5 lei și este egal cu valoarea nominală a unei acțiuni, data inițierii plasamentului – 03.11.2017, data finalizării plasamentului – 24.11.2017.

*Organul executiv
al S.A. “Cartea din Strășeni”*

BC „Moldova-Agroindbank” SA**anunț licitația privind achiziția serviciilor tipografice**

Data limită de depunere a documentelor de calificare și a ofertei este 16 noiembrie 2017, inclusiv orele 17:00.

Pentru informații suplimentare referitor la achiziția sus-menționată, participanții potențiali urmează să contacteze organizatorul concursului la telefonul 022 444 078, sau să acceseze pagina web a băncii www.maib.md, categoria „Achiziții”.

Adresa organizatorului: mun. Chișinău, str. Miron Costin, nr. 9, bir. 506.

Stimați membri ai Asociației de Economii și Împrumut „MICROFIN”

În baza hotărârii Consiliului AEI „Microfin” din 03 noiembrie 2017 (proces-verbal nr. 13/C/2017), Vă invităm la Adunarea Generală repetată a membrilor Asociației, care va avea loc la data de 28 noiembrie 2017, pe adresa mun. Chișinău, str. 31 August 1989 nr. 98. În incinta localului Uniunii Scriitorilor, sala de ședințe, la etajul 1. Începutul adunării – ora 17.00.

ORDINEA DE ZI:

1. Raportul anual al Consiliului privind activitatea sa și activitatea Asociației în anul 2016, inclusiv informația privind execuția bugetului.
2. Raportul Directorului executiv, însotit de raportul financiar al Asociației pentru anul 2016.
3. Raportul anual al Comisiei de Cenzori.

Внимание акционеров**S.A. “Inventie-MDV”**

Объявляется созыв внеочередного общего собрания акционеров S.A. “Inventie-MDV”. Собрание состоится в очной форме 24 ноября 2017 года по адресу: г. Кишинев, ул. Андрей Дога 2/1, код калитки 38, второй подъезд, код домофона 77, 10-й этаж. Начало собрания в 11 часов 15 мин. Регистрация участников: с 11-00 до 11-15.

ПОВЕСТКА ДНЯ СОБРАНИЯ:

1. Внесение изменений в Устав АО “Inventie-MDV” SA.
2. Утверждение Устава S.A. “Inventie-MDV” в новой редакции.

Список акционеров, имеющих право на участие в собрании, составлен на дату 02.11.2017.

С материалами повестки дня собрания можно ознакомиться начиная с 13 ноября 2017 г. в рабочие дни с 12-00 до 15-00 по адресу: г. Кишинев, ул. Андрей Дога 2/1, код калитки 38, второй подъезд, код домофона 77, 10-й этаж.

Для регистрации акционеры должны предоставить удостоверение личности, а представители также и доверенности, составленные в соответствии с законодательством.

S.A. “Inventie-MDV”.

**К сведению акционеров
АО «Друмурь-Комрат»**

27 октября 2017 года состоялось внеочередное общее собрание акционеров АО «Друмурь-Комрат». Кворум составил 99,21% от количества голосующих акций общества. На внеочередном общем собрании акционеров АО «Друмурь-Комрат»

**БЫЛИ ПРИНЯТЫ
СЛЕДУЮЩИЕ РЕШЕНИЯ:**

1. Избраны члены Совета общества;
2. Утверждли размер оплаты труда членам ревизионной комиссии;
3. Заверены подписи секретаря и председателя Собрания членами ревизионной комиссии.

Решения общего собрания акционеров АО «Друмурь-Комрат» утверждены большинством голосов с соответствием с действующим законодательством.

Casa de Comerț „GEMENI” SA

anunță că în conformitate cu Hotărârea Consiliului Societății al Casei de Comerț „GEMENI” SA din 04.11.2017, Societatea va plăti dividendele intermediere începând cu data de 08.11.2017.

Dividendele vor fi plătite pentru perioada 01.07.2017-30.09.2017.

Pentru informații suplimentare ne contactați la adresa: mun. Chișinău, bd. Ștefan cel Mare și Sfânt nr. 136, et. 5, of. 6.

Relații la telefon: 022/21-20-44.

Organul executiv al CC “GEMENI” S.A.

În Moldova a fost lansat al VII-lea proiect al Fondului internațional de dezvoltare agricolă (IFAD) cu un buget de \$23,7 mln

Viceministrul agriculturii, dezvoltării regionale și mediului Iurie Ușurelu a declarat luni, la o conferință de presă că proiectul are drept scop susținerea dezvoltării agriculturii. Bugetul total al proiectului IFAD VII va fi de \$23,7 mln, dintre care \$18,2 mln – creditul pentru 25 de ani, cu cinci ani vacanță la plată, cu o dobândă de 1,25% anual, comisionul pentru deservire va fi de 0,75%.

Alte \$5,5 mln vor fi oferite sub formă de grant: \$5 mln pentru dezvoltarea durabilității a sistemelor de producere ale gospodăriilor mici de fermieri față de schimbările climatice și \$0,5 mln – pentru achitarea asistenței tehnice. Ușurelu a spus că proiectul va fi cofinanțat de guvern (\$2,9 mln), fermieri și autoritățile locale. Astfel, bugetul proiectului va fi de aproximativ \$39 mln. Contribuția fermierilor trebuie să fie de cel puțin 15% din bugetul total al proiectului, iar 50% din contribuția fermierilor poate fi acoperită de autoritățile locale, ceea ce este permis în premieră în cadrul proiectelor IFAD. Banii vor fi oferiti pentru îmbunătățirea accesului la finanțare pentru dezvoltarea durabilă a afacerilor, creșterea durabilității în raport cu schimbările climatice în agricultură, facilitarea accesului la irigație, creșterea productivității terenurilor agricole și dezvoltarea afacerilor, în special a celor orientate spre produse cu valoare adăugată.

Iurie Ușurelu a comunicat că granturile vor fi oferite grupurilor de producători agricoli. Mărimea grantului este de până la \$200 mii pentru 1 proiect. Anul vor fi finanțate 6-8 proiecte investiționale (IFAD VII va fi implementat în decurs de 6 ani). În cadrul IFAD VII urmează să fie construite 24 de sisteme de irigare pentru 75 de producători agricoli, 4-5 rezervoare de apă, 12 segmente de drum pentru facilitarea accesului fermierilor la zonele de producere, ceea ce aduce beneficii pentru 50 de întreprinderi, peste 1200 de familii din 12 sate.

Volumul total al transferurilor bancare de bani din străinătate a crescut

Volumul total al transferurilor bancare de bani din străinătate în favoarea persoanelor fizice din Moldova a fost în trimestrul III de \$320,52 mln (exprimat în dolari), în creștere cu 9,1% față de trimestrul III din 2016.

Potrivit Băncii Naționale a Moldovei, 85,3% din volumul total al transferurilor de bani au fost efectuate prin sisteme de transfer de bani (în dolari SUA, euro și ruble rusești), fără deschiderea conturilor, iar restul – prin virament pe conturi bancare (în diferite valute).

Tinând cont de tendința de devalorizare a euro față de dolarul SUA cu 1,6 puncte procentuale (calculele sunt luate conform cursurilor oficiale zilnice ale BNM), creșterea reală a volumului total al transferurilor a fost de 7,5%. Acest fapt este determinat de reducerea transferurilor în ruble cu 16,1%, dar și de majorarea transferurilor în euro și dolari cu 20,3% și, respectiv, 6,1%. Astfel, în trimestrul III din 2017 structura valutară a transferurilor a fost următoarea: dolari SUA – \$154,11 mln, euro – \$135,99 mln, ruble rusești – \$27,13 mln, alte valute – \$3,29 mln.

Analiza geografiei de proveniență a transferurilor persoanelor fizice arată că ponderea transferurilor de bani din CSI a fost de 36,5%, în scădere cu 3,2 p.p. comparativ cu trimestrul III din 2016. Cota transferurilor din UE a fost de 34,5%, în creștere cu 4,1 p.p. față de trimestrul III din 2016. Respectiv, transferurile din alte țări au fost în trimestrul III din 2017 și 2016, cu excepția țărilor CSI și UE, de 29% și 29,9%. Cota transferurilor din Israel, SUA și Turcia a fost în trimestrul III din 2017 și 2016 de 85,2% și 82,3% din volumul total provenit din alte state. Cea mai mare pondere în volumul total al transferurilor de bani în favoarea persoanelor fizice din țările CSI revine Rusiei – 96,2%. Cotele altor țări din CSI au fost următoarele: Ucraina – 1,2%, Kazahstan – 0,9%, Belarus – 0,5%, Azerbaidjan – 0,4%, Uzbekistan – 0,3%, alte țări din CSI – 0,5%. Dintre țările UE, cele mai multe transferuri au provenit din Italia – 34,2%. Urmează Marea Britanie (14,3%), Germania (14,3%), Franța (8,1%), Spania (3,3%), Polonia (3,3%), Irlanda (2,8%), Cehia (2,6%), Portugalia (2,5%), România (2,4%), Belgia (1,9%), Cipru (1,7%), Grecia (1,2%).

CAPITAL

Двуязычное издание Национальной комиссии по финансовому рынку

Решения
Национальной комиссии
по финансовому рынку

2

Компания Energocom
назначена центральным
поставщиком
электроэнергии

3

Обозреватель финансового рынка

Market

<http://www.capital.market.md> Nr.45 (717)
Среда, 8 ноября 2017 г.

Цена 7 леев

Полугодовой
бюллетень НКФР –
I полугодие 2017 года

4

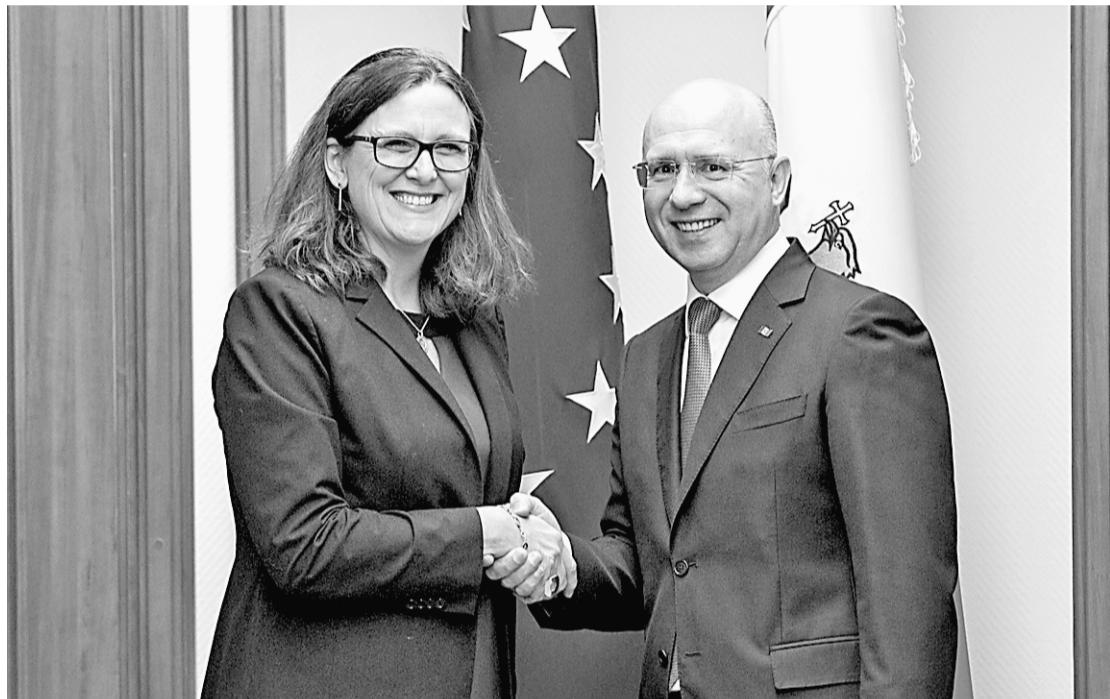
Европейский комиссар по торговле считает, что DCFTA является эффективным инструментом для развития молдавского экспорта

Соглашение об углубленной и всеобъемлющей зоне свободной торговли РМ-ЕС (DCFTA) остается эффективным инструментом развития экспорта молдавских товаров в Евросоюз, а также улучшения делового и инвестиционного климата в республике. Такое мнение высказала европейский комиссар по торговле Сесилия Мальмстрём.

Как передает «ИНФОТАГ» она сообщила во вторник на пресс-конференции после встречи с премьер-министром Павлом Филиппом, что «три года реализации положений DCFTA позволили существенно укрепить экономические связи между РМ и ЕС, который стал основным торговым партнером республики». На долю Евросоюза приходится 2/3 всего объема молдавского экспорта, и данный показатель показывает постоянную тенденцию увеличению.

«Молдавские производители получили доступ к одному из крупнейших мировых рынков с четкими правилами ведения бизнеса, низким уровнем бирократии, высокими принципами честной конкуренции, выгодными возможностями для товаропроизводителей и поставщиков услуг», – сказала еврокомиссар.

По ее словам, благодаря этому многие молдавские экономические агенты уже ощутили преимущества работы с Евросоюзом, например производители соков и консервированных овощей и фруктов, доля экспорта которых увеличилась на 25%. После подписания DCFTA увеличился практически вдвое и экспорт вина (+96%).

«Евросоюз готов и дальше поддерживать Молдову на пути реализации DCFTA. Мы обсудили с премьером Павлом Филиппом такие важные вопросы, как реформа таможенной службы, повышение безопасности пищевой продукции, прозрачности деловой среды, а также улучшение инвестиционного климата. Связь РМ – ЕС постоянно укрепляется, и эта тенденция будет сохраняться в будущем», – отметила Мальмстрём.

Отвечая на вопрос о сроках предоставления макрофинансовой помощи со стороны ЕС, она сказала, что «получение транша непосредственно связано с выполнением Молдавой некоторых условий, в частности условий МВФ».

«Насколько мне известно, переговоры правительства с представителями фонда проходят успешно. Также транш связан с выполнением рекомендаций Венецианской комиссии по поводу перехода на смешанную систему выборов. Выражаем надежду, что условия будут выполнены, и Молдова своевременно получит первую часть помощи», – сообщила еврокомиссар.

Премьер назвал ее визит в Кишинев новым этапом в развитии торговых отношений между РМ и ЕС.

«Предполагается дальнейшее развитие совместных проектов, особенно в области сельского хозяйства и развития инвестиционного климата. Правительство уже отправило официальное об-

ращение к европейским партнерам о повышении квот на экспорт косточковых и зерновых, так как в данных областях у молдавских производителей большой и пока неиспользованный потенциал», – сообщил он.

По его словам, «также важным предметом дискуссий стало увеличение товарооборота приднестровского региона с ЕС».

«Здесь также достигнуты значительные успехи, и показатели левого берега по вывозу товаров в Евросоюз уже приближаются к показателям правого. Преимущества DCFTA и широкий доступ на рынки ЕС создают уникальные возможности для экономического развития Молдовы», – уверен Филипп.

Уважаемые коллеги и профессиональные участники небанковского финансового рынка!

В связи с годовщиной создания Национальной комиссии по финансовому рынку искренне поздравляем вас, желаем здоровья и процветания!

Мы высоко ценим ваши усилия и самоотдачу, направленные на укрепление и модернизацию небанковского финансового рынка, на реализацию задач, стоящих перед Национальной комиссией по финансовому рынку, таким образом внося свой вклад в экономический рост нашей страны.

Желаем вам новых профессиональных успехов, мира и спокойствия, семейного благополучия.

С уважением и признательностью,

Административный совет Национальной комиссии по финансовому рынку

Уважаемые члены Административного совета и коллектив Национальной комиссии по финансовому рынку!

Редакция газеты «Capital Market» присоединяет-
ся к поздравлениям в Ваш адрес по случаю годови-
ны создания Национальной комиссии по финансо-
вому рынку.

Искренне надеемся, что можем считать себя по
праву Вашими коллегами и единомышленниками.

Просим Вас принять наши сердечные поздравле-
ния, пожелания благополучия, процветания, новых
свершений на профессиональном поприще и всего
наилучшего.

С праздником Вас, уважаемые коллеги!

С уважением,

Коллектив редакции «Capital Market»

Курс валют
на 8.11.2017 г.

Валюта	Ставка	Курс
USD	1	17.3182
EUR	1	20.1489
UAH	1	0.6452
RON	1	4.3825
RUB	1	0.3000

CAPITAL Market

ВНИМАНИЮ АКЦИОНЕРНЫХ ОБЩЕСТВ!

Объявления и годовые отчеты эмитентов принимаются по адресу:

ziarulcm@gmail.com
тел.: 022 22-12-87;
факс: 022 22-05-03

Вниманию читателей!

Газету Capital Market можно приобрести в следующих региональных киосках Moldpressa в:

Бельцах: №132; 133; 156
Комрате: №169
Кагуле: №170
Оргееве: №150
Хынчештах: №161
Сороках: №223

Кроме того, любой номер газеты или копию можно приобрести в редакции газеты Capital Market по адресу: Кишинев, ул. В. Александри, 115.

Банковские реквизиты Фонда компенсации инвесторов открыты в соответствии с Положением о Фонде компенсации инвесторов, утвержденным Постановлением Национальной комиссии по финансовому рынку №32/2 от 16.06.2014:

**Национальная комиссия
по финансовому рынку**
Налоговый код:
1007601001293,
BC „VictoriaBank“ SA
филиал №11 Кишинев
Код банка: VICBMD2X883;
Банковский счет: 225181145.

Решения Национальной комиссии по финансовому рынку

В ходе очередного заседания Административного совета Национальной комиссии по финансовому рынку, состоявшегося 6 ноября 2017 года, был принят ряд решений.

Приняв акт по результатам тематической проверки соблюдения компанией CA DONARIS VIENNA INSURANCE GROUP SA законодательства в сфере маржи платежеспособности и коэффициентов ликвидности страховщика, активов, допущенных к покрытию фонда страхователей по состоянию на 31.12.2016, а также соблюдения страховщиком законодательства в сфере отчислений страховым посредникам и собственных норм по расходам на приобретения по состоянию на 30.06.2017, Административный совет НКФР принял решение предписать указанной компании безусловное соблюдение положений законодательства, а также принять меры по устранению нарушений, отраженных в акте проверки, оштрафовать CA DONARIS VIENNA INSURANCE GROUP SA, начать процедуру привлечения к административной ответственности должностного лица данной компании и обязать CA DONARIS VIENNA INSURANCE GROUP SA проинформировать в течение месяца Национальную комиссию по финансовому рынку об исполнении положений решения НКФР с приложением доказательных документов.

Рассмотрев представленное заявление, Административный совет НКФР принял решение переоформить лицензии Страховых компаний DONARIS VIENNA INSURANCE GROUP SA и KLAASSIKA ASIGURĀRI SA, выданных на неограниченный срок на право осуществления деятельности в сфере страхования (общее страхование), путем замены приложений к лицензиям с включением и исключением адресов, по которым осуществляется лицензируемая деятельность.

Также было одобрено переоформление лицензии Страхового брокера PLUS ASIG SRL, выданной на право осуществления посреднической деятельности в сфере страхования, путем изменения юридического адреса и адреса, по которому осуществляется лицензируемая деятельность.

Рассмотрев представленные материалы, Административный совет НКФР принял решение утвердить проспект добровольного предложения, объявленного офертантами SRL BIONICA MARC и Компанией WEST CIRCLE LIMITED, предметом которого является приобретение 15.450 простых

именных акций, выпущенных Совместным предприятием Винзаводом VINĀRIA-BARDAR SA по цене 75,0 леев за акцию, сроком действия 20 дней с момента объявления.

На основании положений действующего профильного законодательства и решения суда Хынчешт от 30.01.2017, Административный совет НКФР принял решение зарегистрировать в Государственном реестре ценных бумаг:

- акции, размещенные при учреждении Акционерного общества AGROLAPPOROD, на сумму 10000 леев в количестве 1000 простых именных акций номинальной стоимостью 10 леев;

- ценные бумаги, согласно отчету о результатах дополнительной эмиссии акций SA AGROLAPPOROD на сумму 10000 леев в количестве 1000 простых именных акций номинальной стоимостью 10 леев, за счет денежных средств.

Кроме того, принято решение о регистрации в Государственном реестре ценных бумаг:

- акций, размещенных при учреждении Акционерного общества INVESTIȚII & TEHNOLOGII, на сумму 20000 леев в количестве 1000 простых именных акций номинальной стоимостью 20 леев за счет денежных средств;

- исключения и аннулирования ценных бумаг, выпущенных ранее акционерными обществами AMBALAJ-BULBOACSA (233978 простых именных акций), UTILAJCOM (603785 простых именных акций) и AVION-L. V. (2304954 простых именных акций) – в результате реорганизации путем преобразования в общество с ограниченной ответственностью.

Учитывая, что в результате мониторинга специальных квартальных отчетов было установлено, что некоторые организации по микрофинансированию не представили отчеты за III квартал 2017 года, Административный совет НКФР принял решение предписать их управляющим представить Национальной комиссии по финансовому рынку отчеты за III квартал 2017 года в течение 15 рабочих дней с момента вступления решения, предупредив, что в случае неисполнения предписаний НКФР, будут приостановлены операции на банковских счетах некоторых указанных организаций.

Рассмотрев заявление об отзыве лицензии и ее добровольной сдачи, Административный совет НКФР принял решение отзывать лицензию AEI OLĂNEȘTI, выданную на неограниченный срок на право осуществления деятельности в сфере ссудо-сберегательных ассоциаций категории «А».

Подготовил Б.Ерушевски

Парламент принял в первом чтении проект Закона об аудите финансовых отчетов, который заменит Закон об аудиторской деятельности

Новый закон устанавливает правовую основу организации аудита субъектами аудита, регламентирует осуществление профессии аудитора, надзор за аудитом, а также требования, специфичные аудиту субъектов публичного интереса.

Как сообщало ранее агентство InfoMarket, законопроект в целом направлен на улучшение регулирования и надзора сферы аудита в Молдове, повышение требований к профессиональным участникам рынка, улучшение качества аудита финансовых отчетов, в том числе аудита крупных компаний и субъектов публичного интереса.

Согласно документу, вводятся новые требования в области профессиональной компетентности. Так, работать по профессии смогут обладатели квалификационного сертификата после сдачи соответствующего экзамена.

Новшеством является то, что доступ к экзамену будет возможным только при наличии двухлетней стажировки, а также трехлетнего стажа работы в экономической или юридической областях.

В законопроекте конкретизированы профессиональные требования к аудиторам (этика, неподкупность, независимость, конфиденциальность данных, профессиональный секрет), вводится требование о контроле над качеством аудита и проведении внутреннего контроля.

Предусмотрено исключение ау-

дита из перечня лицензируемых видов деятельности, при этом описаны правила регистрации аудиторов, аудиторских обществ и аудиторов – индивидуальных предпринимателей. Так, все участники рынка аудита будут регистрироваться в соответствующих госреестрах, которые будут публичными и обновляться ежемесячно.

В госреестре аудиторов смогут зарегистрироваться аудиторы при наличии квалификационного сертификата, документов о профподготовке, информации об аудиторской компании, в которой они предоставляют аудиторские услуги, подтверждение о регистрации в качестве аудитора за рубежом. Регистрация аудитора в госреестре будет разовой, плата за нее составит 0,1 от размера средней зарплаты по стране. Оговорено, что все действующие аудиторские компании будут пользоваться действующими лицензиями на аудиторскую деятельность до истечения срока их действия.

Кроме того, законопроектом предусмотрено реформирование Совета по надзору за аудиторской деятельностью и изменение формы его финансирования.

Проект Закона об аудите финансовых отчетов разработан с целью выполнения принятых обязательств в рамках Соглашения об ассоциации национального законодательства с европейской Директивой 2006/43/EK по обязательному аудиту годовой и консолидированной отчетности.

Планируется, что документ вступит в силу с 1 января 2018 г., однако для большей части его положений предусмотрен транзитный период.

InfoMarket

Большинство депутатов Парламента поддержало идею сохранения на этикетке пищевых продуктов даты производства, но спикер снял с голосования закон в целом

После того как большинство присутствовавших на пленарном заседании депутатов поддержало поправку депутата от фракции Либерально-демократической партии Молдовы Тудора Делиу о сохранении на этикетке пищевой продукции даты ее изготовления наряду со сроком годности, спикер Андриан Канду снял проект Закона об информировании потребителей о пищевых продуктах с голосования до окончательных консультаций с Правительством.

Он подчеркнул также, что поддержанное депутатами решение сохранить на этикетке пищевых продуктов дату производства нарушает европейскую директиву и противоречит позиции Правительства, Национальной ассоциации производителей молока, Патроната мясоперерабатывающих предприятий, Ассоциации европейского бизнеса.

Как сообщало ранее агентство InfoMarket, Правительство и Парламент Молдовы уже долго не могут найти компромисс по итоговой редакции Закона об информировании потребителей о пищевых продуктах, не могут определиться окончательно, следует ли указывать на импортных продуктах питания информацию о дате их производства, или только срок годности.

В Молдове создана законодательная база для развития социального предпринимательства и создания социальных предприятий

Это предусматривают поправки в Закон о предпринимательстве и предприятиях, которые Парламент принял во втором чтении. В документе оговорено, что социальное предпринимательство является одним из видов предпринимательской деятельности, основной целью которой является решение социальных проблем, представляющих интерес для общества.

Деятельность в сфере социального предпринимательства смогут осуществлять некоммерческие организации (общественные объединения, фонды, частные учреждения) после получения ими статуса социального предприятия или интеграционного социального предприятия.

Деятельность в сфере социального предпринимательства должна быть направлена на улучшение условий жизни и предоставление перспектив для лиц из социально уязвимых слоев населения путем укрепления экономической и социальной сплоченности, в том числе на уровне местных сообществ, содействие трудовой занятости, развитие социальных услуг в интересах общества, расширение социальной интеграции.

Статус социального предприятия смогут получить общества с ограниченной ответственностью и производственные кооперативы, созданные общественными объединениями, фондами, частными учреждениями, если они инвестируют не менее 90% прибыли на достижение установленных целей, представляющих общий, социальный или коммунитарный интерес, применяют принцип социальной справедливости для своих работников, обеспечивая справедливую оплату труда и т. д.

Одобренные поправки предусматривают создание при Минэкономики Национальной комиссии по вопросам социального предпринимательства, которая будет разрабатывать исследования и доклады в области социального предпринимательства, участвовать в разработке госполитики и нормативных актов в области социального предпринимательства, продвигать предложения по улучшению среды развития соцпредпринимательства, назначать, сертифицировать и отзывать статус социального предприятия или интеграционного социального предприятия.

Законопроектом предусмотрены меры по поддержке и поощрению социального предпринимательства, в том числе налоговые льготы, госпомощь и т. д.

По итогам 10 месяцев 2017 года Минфин за счет первичного размещения ГКО направил на финансирование нужд бюджета 175,1 млн леев (\$10,0 млн)

Как сообщало агентство InfoMarket, в конце октября Парламент принял в первом чтении изменения в госбюджет на 2017 г., согласно которым от продажи государственных казначейских обязательств (ГКО) на финансирование нужд бюджета может быть направлено 600 млн леев (раньше предполагалось, что Минфин выкупит с рынка бумаги на 218 млн леев).

В Минфине объясняют это решение изменением текущей ситуации, снижением базисной ставки Нацбанка (с 9% в начале года до 7% с 25 октября) и сложившимися благоприятными ставками на рынке ГКО (6,07-6,54% годовых на аукционе 31 октября).

Ранее отмечалось, что в январе Минфин с рынка было выкуплено бумаг на 154,8 млн леев, в феврале размещены бумаги на 17,5 млн леев; в марте было выкуплено бумаг на 97,7 млн леев; в апреле – на 207 млн леев; в мае – на 8,9 млн леев; в июне с рынка было выкуплено бумаг на 50,9 млн леев.

С июля Минфин начал размещать бумаги: в июле – на 10,3 млн леев; в августе – на 104,8 млн леев; в сентябре – на 270,3 млн леев; в октябре – на 291,6 млн леев.

Таким образом, итог за 10 месяцев по первичному размещению (без учета cash buffer) составил 175,1 млн леев. Также в марте 2017 г. Минфин разместил бумаги для создания cash buffer, на общую сумму 508,9 млн леев под 7,15% годовых (срок обращения – 1 год) и 7,75% (2 года). Общий размер cash buffer в соответствии с законом может быть увеличен до 2 млрд леев.

InfoMarket

Компания Energocom назначена центральным поставщиком электроэнергии

Акционерное общество Energocom назначено центральным поставщиком электроэнергии на период до 1 января 2021 года в соответствии с принятым недавно правительством постановлением. Постановление вступит в силу 25 марта 2018 года.

Согласно документу, АО Energocom начнет деятельность в качестве центрального поставщика электроэнергии 1 апреля 2018 года. Контроль над исполнением настоящего постановления возлагается на Министерство экономики и инфраструктуры.

Основное положение проекта заключается в назначении АО Energocom центральным поставщиком электроэнергии с основными полномочиями, такими как закупка электроэнергии у производителей и электроэнергии, полученной из возобновляемых источников, по тарифам, утвержденным Национальным агентством по регулированию в энергетике.

В соответствии с пояснительной запиской к проекту, АО Energocom является действующим предприятием, которое имеет многолетний опыт поставок электроэнергии на внутренний рынок, обеспечивая за счет импорта и от электростанции приднестровского региона часть общего потребления электроэнергии в Республике Молдова.

Назначение центрального поставщика электроэнергии также основано на обязательстве Республики Молдова перед энергетическим сообществом о реализации к 2020 году доли электроэнергии из возобновляемых источников в общем итоговом потреблении энергии не менее 17%, что оговорено и в Законе о продвижении использования возобновляемых источников энергии.

Действующим законодательством предусмотрено, что центральный поставщик электроэнергии будет заключать с правомочными производителями договоры на закупку электроэнергии из возобновляемых источников, и закупать у них весь объем электроэнергии, поставляемой в электросети, по установленным ценам/тарифам.

В соответствии с Правилами рынка электроэнергии, он будет требовать от производителей прогнозы – годовые, месячные, недельные и на следующий день – по объемам электроэнергии, подлежащей поставке в электросети, собирать и обобщать прогнозы производства электроэнергии из возобновляемых источников, полученные от правомочных производителей, устанавливать объемы электроэнергии, которые подлежат поставке в электросеть на следующий день, и ежедневно сообщать эту информацию, в зависимости от обстоятельств, оператору передающей сети и системы и/или операторам распределительных сетей.

Центральный поставщик будет ежемесячно рассчитывать среднюю цену закупаемой электроэнергии и представлять соответствующую информацию Национальному агентству по регулированию в энергетике.

На основании сведений, представляемых оператором передающей сети и системы или операторами распределительных сетей, центральный поставщик электроэнергии будет определять месячные объемы электроэнергии, которые подлежат закупке каждым поставщиком электроэнергии и газа, утвержденному Кабинетом министров в мае этого года, в общем первичном снабжении страны электроэнергией преобладающими энергетическими источниками являются нефтепродукты и природный газ (35 и соответственно 34,7%). Сто процентов природного газа импортируется из Российской Федерации, а нефтепродукты – из Румынии, Болгарии, России и других стран.

Кроме того, он будет заключать договоры на поставку электроэнергии из возобновляемых источников с поставщиками электроэнергии как по регулируемым, так и по нерегулируемым тарифам и договоры с независимыми потребителями, потребляющими электроэнергию, произведенную исключительно из ископаемого топлива, в зависимости от их квот на рынке электроэнергии, и представлять НАРЭ соответствующую информацию.

Биотопливо и отходы составляют 13,6%, уголь и электроэнергия – 4,3 и соответственно 12,3%. «Энергетическая зависимость Молдовы очень высока – около 88 процентов», – отмечается в документе. «Высокая зависимость от импортного газа и электроэнергии, исторические долги, устаревшие системы выработки электрической и тепловой энергии, неэффективные системы централизованного теплоснабжения, тарифы, установленные значительно ниже экономически обоснованного уровня в прошлом, способствовали низкой производительности этого сектора сегодня».

Только 12% спроса на энергию удовлетворяется из местных энергетических ресурсов. «Столь сильная энергетическая зависимость делает экономику крайне уязвимой к любому внешнему нарушению энергоснабжения, колебанию цен на энергоносители, с высокой степенью непредсказуемости в будущем».

Согласно контрактам, заключенным в прошлом году между Energocom и поставщиками, электроэнергия поставлялась с 1 апреля 2016 года по 31 марта 2017 года по цене 48,995 доллара США за МВт·ч в сравнении с 67,95 доллара США, выплачиваемыми до 1 марта 2016 года.

Республика Молдова в настоящее время закупает электроэнергию у Украины по цене 49,9 доллара за МВт·ч. Оба контракта действительны до 31 марта 2018 года и гарантируют полное обеспечение Республики Молдова электроэнергии из обоих источников. По оценкам специалистов энергетического сектора, диверсификация источников закупки

Лилия АЛКАЗЭ

ТЕЛЕФОН ДОВЕРИЯ

Телефон доверия был создан в целях более эффективного сотрудничества с гражданским обществом по предупреждению нарушений и служебных злоупотреблений, уже допущенных или допускаемых сотрудниками Национальной комиссии по финансовому рынку, а также профучастниками, работающими на рынке ценных бумаг, страхования, микрокредитования и коллективных инвестиций.

Телефон доверия: (+373 22) 859-405.

E-mail: info@cnpf.md

Правительство Молдовы одобрило поправки к Закону о едином центральном депозитарии ценных бумаг, разработанные группой депутатов

Изменения среди прочего предусматривают, что расходы по проверке реестров владельцев ценных бумаг, осуществленные Национальной комиссией по финансовому рынку, компенсируются эмитентами ценных бумаг пропорционально количеству акционеров в соответствии с бюджетом и расходами по проверке на одного акционера, установленными НКФР.

Предусмотрено, что НКФР утверждает бюджет в целях проведения процедуры проверки реестров владельцев ценных бумаг, устанавливая расходы по проверке на одного акционера. Оговорено, что эмитент ценных бумаг обязан заплатить за данные расходы в течение 30 календарных дней с момента получения уведомления НКФР о завершении процедуры проверки регистра владельцев ценных бумаг.

Однако у НКФР и Минфина разные позиции насчет источника финансирования упомянутых процедур проверок.

Так, председатель НКФР Валерий Кицан отметил, что этот вопрос остается яблоком раздора. По его словам, примерная стоимость таких процедур составляет 60-80 млн леев, которые, согласно закону, должны быть компенсированы. Валерий Кицан считает естественным, что, если государство инициирует проверки, то оно должно взять на себя соответствующие расходы.

Согласно недавним поправкам в госбюджет на 2017 г., предусмотрены расходы в сумме около 6,2 млн леев для первого этапа проверок, касающихся банков и страховых компаний. Однако Минфин хочет изменить правила игры и переложить расходы на эмитентов, что приведет к спорам и не будет одобрено МВФ.

Председатель НКФР сказал, что, несмотря на неоднократные обращения к Минфину, ответа на этот вопрос нет. Валерий Кицан обратил внимание правительства, что без гарантирования финансирования нельзя запустить процесс проверок реестров владельцев ценных бумаг. По его словам, необходимо открыть отдельный счет, предусмотреть финансирование, для начала в размере 1 млн леев. Предлагается взять потом эти деньги с эмитентов, но это неоднозначный шаг, учитывая, что некоторые банки и страховые компании имеют зарубежных акционеров.

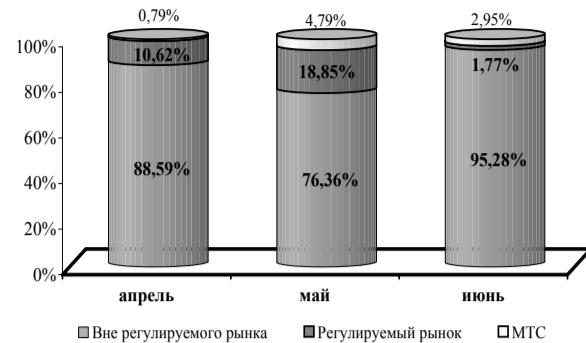
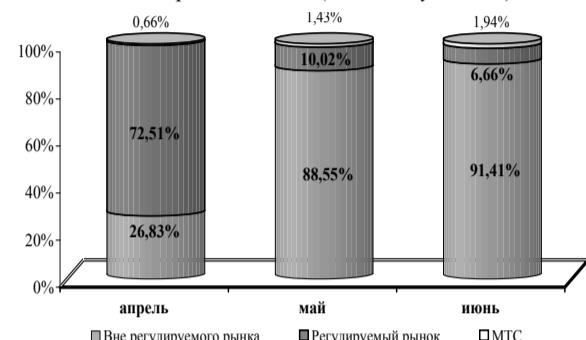
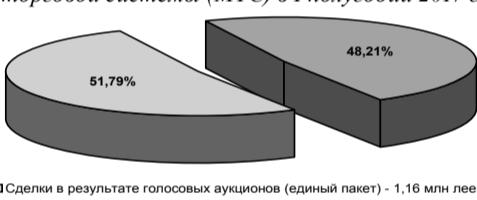
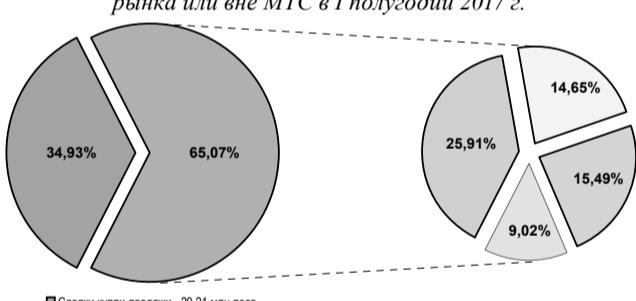
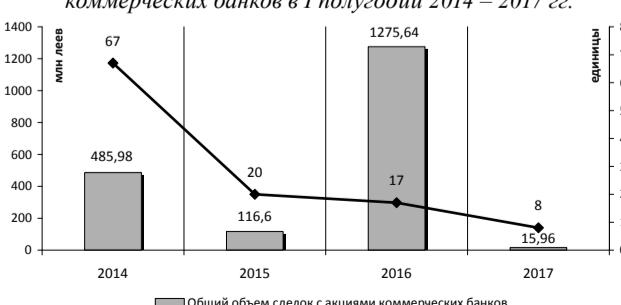
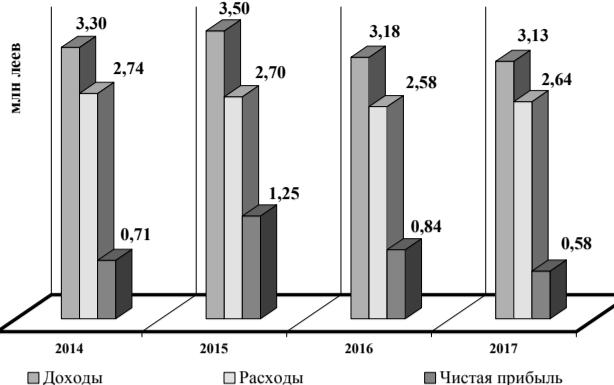
Нужно найти адекватное решение для этой ситуации, одновременно получить одобрение и МВФ.

В свою очередь премьер Павел Филип призвал не прикрываться МВФ и обязательствами, отметив, что правительство дает только заключение по законодательной инициативе, а коллеги в парламенте все обсудят и найдут оптимальные решения. Кабмин только передает им свое послание. Премьер считает неразумным, чтобы государство покрывало расходы по проверке для банков и страховых компаний, чья прибыль в этом году составила 1,6 млрд леев. По его мнению, нужно искать деньги в бюджете для покрытия соответствующих расходов, когда речь идет о несуществующих инвестфондах и т. д. А банки и страховые компании, имеющие большую прибыль, могли бы взять расходы на себя, чтобы был справедливый подход.

Министр финансов Октавиан Армашу отметил, что на первом этапе механизма проверки реестров владельцев ценных бумаг касается только банков и страховых компаний, выразив убежденность, что у них есть деньги для покрытия расходов, и не нужно перекладывать их на плечи налогоплательщиков. «После опыта этого первого этапа мы посмотрим, что делать для последующих этапов, для других акционерных обществ», – сказал глава Минфина, отметив, что такой подход обсуждался с МВФ.

InfoMarket

Диаграмма №7. Структура сделок на вторичном рынке во II квартале 2017 г. (по числу сделок)**Диаграмма №8. Структура сделок на вторичном рынке во II квартале 2017 г. (по объёму сделок)****Диаграмма №9. Структура сделок на регулируемом рынке в I полугодии 2017 г.****Диаграмма №10. Структура сделок многосторонней торговой системы (МТС) в I полугодии 2017 г.****Диаграмма №11. Структура сделок вне регулируемого рынка или вне МТС в I полугодии 2017 г.****Диаграмма №12. Структура сделок на вторичном рынке с участием иностранных инвесторов в I полугодии 2013 – 2017 гг.****Диаграмма №13. Структура сделок с акциями коммерческих банков в I полугодии 2014 – 2017 гг.****Диаграмма №14. Динамика экономических показателей в I полугодии 2014 – 2017 гг.**

По состоянию на конец отчетного периода собственный капитал НДЦБ составил 2,6 млн леев, уменьшившись по сравнению с аналогичным периодом предыдущего года на 0,2 млн леев.

2.3. ИНВЕСТИЦИОННЫЕ ОБЩЕСТВА

На конец I полугодия 2017 года на основе лицензии на право осуществления деятельности на рынке капитала работало 16 инвестиционных обществ, в том числе восемь коммерческих банков.

В I полугодии 2017 года через небанковские инвестиционные общества было осуществлено 459 сделок на общую сумму 104,83 млн леев, что на 197,08 млн леев или в 2,88 раза меньше, чем в I полугодии 2016 года, из которых: 363 сделок на общую сумму 97,77 млн леев осуществлены на регулируемом рынке; 60 сделок на общую сумму 2,19 млн леев зарегистрированы в рамках МТС и 36 сделок на общую сумму 4,87 млн леев были осуществлены вне регулируемого рынка.

Подотчетные организации соблюдали требования лицензирования к нормативу минимального собственного капитала, установленному действующим законодательством. Так, общий размер собственного капитала составил 36,93 млн леев, снизившись на 3,77 млн леев по сравнению с I полугодием 2016 года.

Во II квартале 2017 года совокупное число сделок, зарегистрированных коммерческими банками как инвестиционными обществами, составило 17 сделок на сумму 0,29 млн леев, сократившись по сравнению с показателем во II квартале 2016 года (355,1 млн леев). Из этих сделок девять были осуществлены на регулируемом рынке на общую сумму 0,12 млн леев и восемь сделок на общую сумму 0,17 млн леев зарегистрированы в рамках МТС.

2.4. РЕГИСТРАЦИОННЫЕ ОБЩЕСТВА

По состоянию на конец I полугодия 2017 года на рынке капитала Молдовы действовало девять регистрационных обществ, осуществляющих деятельность по ведению реестров на основе разрешений, выданных НКФР на право осуществления профессиональной деятельности на рынке ценных бумаг, а также два эмитента с правом самостоятельного ведения реестра держателей ценных бумаг.

Согласно п. 113 и п. 115 Положения о лицензировании и разрешении на деятельность на рынке капитала, утвержденного Постановлением НКФР №56/11 от 14.11.2014, требования размера минимального собственного капитала и гарантайного фонда соблюдены всеми регистрационными обществами.

Во II квартале 2017 года регистрационные общества зарегистрировали следующие показатели: совокупные доходы – 3,13 млн леев или на 0,05 млн леев меньше по сравнению со II кварталом 2016 года; совокупные расходы – 2,64 млн леев, увеличившись на 0,06 млн леев по сравнению с аналогичным периодом предыдущего года; совокупная чистая прибыль – 0,58 млн леев, что на 0,26 млн леев меньше, чем во II квартале 2016 года (Диаграмма №14).

2.5. ИНВЕСТИЦИОННЫЕ ФОНДЫ

По состоянию на конец I полугодия 2017 года продолжалась процедура принудительной ликвидации девяти инвестиционных фондов и добровольной ликвидации восьми инвестиционных фондов.

Инвестиционные фонды MCI-Fond SA, Zodiac-Invest SA, Papirus-Invest SA и BSV-Invest SA продолжали распределение денежных средств акционерам через филиалы и представительства BC Enerbank SA. Также инвестиционный фонд Viitorul Tână продолжал распределение денежных средств акционерам через филиалы и представительства BC Moldinconbank SA.

На банковских счетах инвестиционных фондов, подлежащих принудительной ликвидации, было накоплено денежных средств на общую сумму 23,5 млн леев (в том числе 22,35 млн леев, размещенных в BC Investprivatbank SA), а на банковских счетах инвестиционных фондов, ликвидирующихся по собственной инициативе, – 151,66 млн леев (в том числе 150,65 млн леев, размещенных в BC Investprivatbank SA), поступивших от отчуждения пакетов акций из портфеля фондов, из невыплаченных дивидендов и от размещения этих денег на депозитах в коммерческих банках.

2.6. ДОВЕРИТЕЛЬНЫЕ УПРАВЛЯЮЩИЕ

По состоянию на 30.06.2017 в Реестре профессиональных участников небанковского финансового рынка было зарегистрировано семь доверительных управляющих, находящихся в процессе ликвидации, единственная цель которых заключается в передаче в реальное владение активов клиентов (учредителей управления).

Для компаний Compania Fiduciariă a Feroviarilor SA, Econ-Renastere SA и BV Fiduciar Invest SA в отчетный период продолжилось действие Постановления НКФР №5/2 от 10.02.2017 О повторном предписании исполнения некоторыми трастовыми компаниями решений Национальной комиссии по финансовому рынку, согласно которому повторно предписывается выполнить предписания НКФР, выданные Постановлением №12/1 от 10.03.2015 О компании Compania Fiduciariă a Feroviarilor, №12/2 от 10.03.2015 Об отзыве лицензии трастовой компании Econ-Renastere SA и №12/3 от 10.03.2015 Об отзыве лицензии трастовой компании BV Fiduciar Invest SA.

Постановлением НКФР №24/17 от 09.06.2017 Об утверждении акта переоценки долей участия, принадлежащих Compania Fiduciariă Colaborare, находящейся в процессе ликвидации, был утвержден акт переоценки долей участия в SRL Maureza. За отчетный период был проведен один аукцион по продаже собственности, находящейся в доверительном управлении CF Colaborare SA, но из-за отсутствия заявок на участие аукцион не состоялся.

По состоянию на 30.06.2017 семь трастовых компаний управляли 416308 трастовыми счетами на сумму 139,9 млн леев, размещенными в 626 коммерческих обществах.

II. ДЕЯТЕЛЬНОСТЬ ЛИЦ, ИМЕЮЩИХ ЛИЦЕНЗИИ И РАЗРЕШЕНИЯ НА РЫНКЕ КАПИТАЛА

2.1. ФОНДОВАЯ БИРЖА МОЛОДОВЫ

В I полугодии 2017 года ФБМ действовала на основе лицензии оператора рынка и разрешения на деятельность на регулируемом рынке, выданными на неограниченный срок на основании Постановления НКФР №23/3 от 08.05.2015, а также разрешения на деятельность в рамках многосторонней торговой системы, выданного на неограниченный срок на основании Постановления НКФР №60/8 от 13.11.2015.

По состоянию на конец отчетного периода размер собственного капитала ФБМ составил 4,00 млн леев. По сравнению с аналогичным периодом предыдущего года, собственный капитал сократился на 1,00 млн леев или на 20,00%.

2.2. НАЦИОНАЛЬНЫЙ ДЕПОЗИТАРИЙ ЦЕННЫХ БУМАГ

Национальный депозитарий ценных бумаг (НДЦБ) в I полугодии 2017 года осуществлял деятельность согласно лицензии Центрального депозитария, выданной на основании Постановления НКФР №25/3 от 15.05.2015.

